

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "ATEITIS"
Leidžiamas Trečiadieniais "Ateities" B-vės
So. Boston, Mass. PRENUMERATOS KAINA:
Suvienuose Valstijose metams.....\$1.50
pusiui metų.....85c.
Kitose viešpatystėse metams.....\$2.00
pusiui metų.....\$1.25
Apparatus: Skaitmeninis. Adresas:
"Ateitis" Pub. Co.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN WEEKLY "ATEITIS"
Published Every Wednesday by
"ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
Yearly Subscription:
In United States.....\$1.50
To Foreign Countries.....\$2.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed:
"Ateitis" Pub. Co.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 48

Telephone:
So. Boston 1529-W

So. Boston, Mass., Trečiadienis, Gruodžio (Dec.) 9 d. 1914 m.

Telephone:
So. Boston 1529-W

Metal I.

Vokiečiai Prasilauže Pro Rusu Eiles.

Rennenkampfas atstatytas.

PRZEMYSLIS DESPARATIŠKAME PADĖJIME.

Rusai ir vel Vengrijoj.

Britanija nusiunte daugiau kareivių.

VOKIEČIAI PRASILAUŽE PRO RUSŲ EILES.

Londonas, gruodžio 1 d. — I Londoną atėjusios žinios praneša, kad mušiai šiaurinėje Lenkijoje, kurie buvo atkreipę į save didelę dėmesį ir žadėjo rusų kariuomenę apvainikuoti didelės pergalės vainiku, netaip išėjo, kaip iš pradžių buvo manyta. Štai vieną dieną laikraščiai apskelbė, kad rusai daliniai apsupo vokiečius, ir jog vokiečiams bus riestai, o kitą dieną jau pranešė, kad vokiečiai jau lauziasi pro rusų eiles ir, kad pagaliau jiems pasisekė prasiliuoti. Taigi rusų šalininkų džiaugsmas pasiliko tuščiu. Dabar džiaugiasi vokiečių šalininkai, kurių, deja, ne daug yra. Prie tam, vokiečiai prasiliuodami pro rusų eiles paėmė keletą dešimtų tukstančių nelaisvėn. Dabar vokiečiai sustiprinę bei sutvarkę savo armiją ir vėl rengiasi eit ant Varšavos, kurią jie labai geidžia paimti į savo rankas.

RENNENKAMPFAS ATSTATYTAS.

Kopenhagenas, gruodžio 2 d. — Iš Petrogrado pranešta, kad gen. Rennenkampfas, rusų armijos komanduojuojas Rytų Prusijoje, tapo atstatytas nuo komanduojuojos vietos už susivėlinimą pributi laiku su savo armija į šiaurinės Lenkijos karo lauką ir padėti vyriausiam rusų armijos vadui visiškai apsupti ir sumušti vokiečius. Gen. Rennenkampfas atėjęs su savo armija 2 dienomis vėliau, negu kad jam buvo įsakyta. Jo susivėlinimas, sako, pagelbėjo vokiečiams prasiliuoti pro rusų eiles ir ištrukti iš jų rankų.

Kokia bausmė laukia už tai gen. Rennenkampfą, kol kas nežinoma. Betgi reikia manyti, kad už tokį prasižengimą rusai jam nedovanos.

VOKIEČIŲ PABĖGĖLIAI.

Londonas, gruodžio 2 d. — Laikraščio "Daily Mail" korespondentas iš Kopenhageno praneša: "Apie 100,000 pabėgėlių iš Rytų Prusijos išsiūsta į Schleswig-Holsteiną ir Hannoverį, o apie du syk tiek šelpiama pačioj Vokietijoje. Dauguma jų neturi nei darbo nei maisto."

SERBŲ PADĖJIMAS KRITIŠKAS.

Londonas, gruodžio 2 d. — Reuterio telegrafo kompanijos korespondentas iš Bulgarijos sostinės, Sofijos, praneša, jog gautos ten žinios nurodo, kad serbų padėjimas yra kritiškas. Serbų armija jau pasitraukus iš Belgrado. Telegrafiniai susinešimai tarp Belgrado ir Nišos pertraukti.

PRZEMYSLIS DESPARATIŠKAME PADĖJIME.

Iš Venicijos atėjusios gruodžio 2 d. žinios sako, buk Przemyslio arcivyskupas, kuris keliauja į Romą, viename pasikalbėjime išsireiškęs, kad Przemyslio tvirtovė yra tiesiog desperatiškame padėjime ir neužilgo turės pasiduoti. Ligoninės esą kimšte prikimštos, mirčių skaitlius labai didelis ir maisto sandėliai ištuštinti.

RAMU RYTŲ KARO LAUKE.

Petrogradas, gruodžio 3 d. — Rusų armijos generalis štabas išleido vakar šitokią oficialią pranešimą:

"Gruodžio 1 d. buvo ramu ant visų frontų. Lovicz'io srityje veikimas tęsėsi, bet mažesniu intempimu.

"Apie pusiaunaktį priešas eidamas suglaustomis kolonomis smarkiai užpuolė ant mūsų pozicijų į šiaurius nuo Lodz'io, bet tapo atmuštas atgal.

"Srityje į pietus nuo Krakovo mūsų kariuomenė su-

ėjo į Wieliczka."

METĖ BOMBAS I KRUPPO DIRBTUVES.

Haaga, gruodžio 3 d. — Šiandien pranešta Berlinui, kad vienas drąsuolis aviatorius metė iš viršaus bombas į Kruppo kanuolių dirbtuves. Tas pranešimas išgaidinęs visą Berliną. Kaikuriuos tų bombų, sako, nupulsius ant kanuolių pašurių ir padariusios nemažų nuostolių. Kokios tautos buvo tas aviatorius, kuris išdrįso su savo aeroplanu prisiartinti prie Kruppo dirbtuvių, nepasisekė patirti. Aviatorius su savo orlaiviu pabėgęs.

PAĖMĖ BELGRADĄ DURTUVŲ ŠTURMU.

Budapeštas, per Amsterdamą ir Londoną, gruodžio 3 d. — Atėjusios žinios praneša, jog austrai vakar paėmė Belgradą, serbų sostinę, durtuvų šturmu. Austrai prisiartinę prie Belgrado iš vakarų pusės ir užpuolė ant jo su visu smarkumu. Paskui besidžiaugdami savo pergale suėję į miestą.

NAUJOS JIEGOS AIGYPTO APGYNIMUI.

Londonas, gruodžio 3 d. — Oficialis biuras praneša, kad Aigypse išsėdo Australijos ir Naujosios Zelandijos kontingentai, kurie pagelbės apginti tą kraštą ir pabaigs čia mokyties militarinių dalykų.

Pabaigus mokyties tie kontingentai trauksią tiesiog į frontą ir pagelbėsia Britanijos kareiviams kariauti Europoje.

RUSAI PAGAVO MOTE-RIS KAREIVIUS.

Londonas, gruodžio 4 d. — Iš Petrogrado laikraščiai "Post" pranešta, kad tarp paimtų prie Čenstakavo vokiečių nelaisvių, rasta 40 moterų, kurios buvo apsiengusios kareivių drabužiais.

SUĖMĖ SUKILĖLIŲ VADĄ.

Londonas, gruodžio 4 d. — Iš Pretorijos atėjęs oficialis pranešimas apskelbia, kad pagaliau gruodžio 3 d. tapo suimtas gen. Christian de Wet, Pietų Afrikos suki-

lėlių vadas. Su de Weto suėmimu, manoma, pasibaigs ir sukilimai. Kokia bausmė laukia suimtąjį sukilėlių vadą, dar nežinoma.

SOCIJALDEMOKRATAI PRIEŠ LIEBKNECHTĄ.

Berlinas, per Haagą ir Londoną, gruodžio 4 d. — Socijaldemokratų frakcija reichstage vakar išleido pranešimą, kuriame sakoma, kad Dr. Karl'as Liebknecht'as, socijalistas, balsuodamas prieš naują karo paskolą, kurią reichstagas vakar užgynė, pasielgęs prieš partijos discipliną. (Reiškia tai ne prasimanymas, bet gyvas faktas, kad kaizerio socijaldemokratų partija atvirai remia karą). Dr. K. Liebknechtas buvęs tai vienintėlis reichstago narys, kuris balsavo prieš paskolos propoziciją.

RUSAI IR VĖL VENGRIJOJ.

Petrogradas, gruodžio 4 d. — Sulig rusų armijos generalio štabo išleistų pranešimų, mušiai tebesitęsia tulose apygardose pagal visą Lovicz'io srities frontą. Svarbios ir žymios priešų jegos, partrauktos lapkričio mėnesį nuo vakarinio vokiečių fronto, pradėjo žymiai veikti gruodžio 2 d. Liutomirsko ir Sezerzovo srityse.

Ant kairiojo Vislos kranto fronto situacija neįtikėtinai nepersimainius.

Už Karpatų kalnų rusų kariuomenė suėjęs į Bartfeldą bei paėmus nelaisvėn 8 aficerius, 1,200 kareivių ir 6 kulkasvaidžius.

AUSTRŲ OFICIALIS PRANEŠIMAS.

Viena, per Londoną, gruodžio 4 d. — Šią naktį tapo išleistas sekantis oficialis pranešimas:

"Karpatuose, vakarinėje Galicijoje, ir pietinėje Lenkijoje vakar viešpatavo apskritas ramumas.

"Šiaurinėje Lenkijoje tebesimuša."

TALKININKAI PADĖS BALKANAMS?

Londonas, gruodžio 4 d. — Iš Berlino pranešta laikraščiai "Central News", kad neoficialis pranešimas, išleistas Berline, apskelbęs,

buk tulas skaitlius transportų, lydimų Britanijos ir Francijos karo laivų, pasiekė jau Antivari, vienintėlį Juodkalnijos uostą. Austrų karo laivai, saugojusie tos apeliokės pakraščius, pasitraukę. Bet už tai austrų orlaiviai bandysią kiek galėdami kenkti išsėdančioms talkininkų kariuomenėms.

BRITANIJA NUSIUNTĖ DAUGIAU KAREIVIŲ.

Paryžius, gruodžio 4 d. — Kiekvieną vokiečių sustiprintą užpuolimą Flandrijoje pasitinka stiprios talkininkų jegos. Praeitą mėnesį į Franciją iš Anglijos atvyko 400,000 naujų kareivių, kurie dabar jau yra karo lauke.

Britanijos kariuomenė dabar laiko savo rankose visą liniją palei Yser upę, kur, kaip manoma, vokiečiai nori sudaryti svarbiausias atakas, idant prisigriebti prie paupio. Tarp Ostendo ir Ypres vokiečiai nuolatos stiprina savo jegas ir rengiasi apskritu užpuolimu pergalėti talkininkus.

VOKIEČIŲ OFICIALIS PRANEŠIMAS.

Berlinas, gruodžio 4 d. — Šios dienos oficialis pranešimas sako:

"Vakariniam karo teatre francūzų atakos ant mūsų kariuomenės Flandrijoje atkartotinai buvo atmuštos. Atmušta taipgi ir srityje į šiaur-vakarius nuo Altkircho, kur francūzams padaryta didelių nuostolių.

"Rytiniam karo teatre prieš atakos į rytus nuo Mozurų ežerų buvo atmuštos su dideliais nuostoliais rusams.

"Mūsų užpuolimai Lenkijoje pradeda krypti normalen vagon."

RUSAI LAIMEJO DIDELE PERGALE.

Londonas, gruodžio 4 d. — Laikraščio "Central News" korespondentas iš Petrogrado savo pranešime sako:

"Lodzio mušis pasibaigė su pergale rusų kariuomenės pusėj, sulig "Bourse Gazette", kuri priduria, kad didelis skaitlius vokiečių nelaisvių, kanuolių ir kulkasvaidžių gabenama į Lodzį."

Iš Amerikos.

PERKA KVIEČIUS BELGAMS.

Chicago, Ill., gruodžio 1 d. — Rockefellerio įstaigos agentai šiandien nupirko 585,000 bušelių kviečių, kuriuos siųs sušelpimui badaujančių belgų. Belgų šelpimo draugija nupirkus 300,000 bušelių kviečių. Tuos kviečius gabens į Belgiją, kur juos išdalins ten įsteigusioms šelpimo draugijoms arba tam tyčia išrinktiems komitetams.

EUROPA DAR NEPASIRENGUS TAIKYTIES.

Washington, D. C., gruodžio 2 d. — Pirmąją buvęs Amerikos ambasadorius Francijoje, Henry White, kuris neseniai sugrįžo iš Vokietijos, šiandien kalbėjosi su prezidentu Wilsonu apie Europos padėjimą.

Europa, anot p. White, dar neprisirengus taikyties. Tuo tarpu nesą dar nei mažiausios progos santaikos inkurimui, nes niekas nenori apie ją nei kalbėti nei klausyti. Kuomet prisiartinsias tam tikras laikas, tada tai Suvienuotos Valstijos galėsiančios pradėti veikti.

PROTESTO STREIKAS.

Lynn, Mass., gruodžio 2 d. — Šiandien tapo nutarta, kad pėtnyčioj (gruodžio 4 d.) "United Shoe Workers of America" nariai, 7,000 darbininkų, dirbančių vietos kurpių dirbtuvėse, išėity protesto streikan ir streikuotų per 2 valandį. Streikas prasidėjęs 10 val. ryto ir tęsis ligi 1 val. po pietų. To savo rūšies streiko tikslas — parodyti, kad darbininkai nesutinka visus savo nesutikimus su darbdaviais pavesti valstijos taikos ir arbitracijos tarybai, kaip tai sumanyta komercijos buto.

UŽDARĖ TRIS BANKUS.

New York, N. Y., gruodžio 2 d. — Vakara tapo uždaryti trys privatiniai bankai, priklausiusie žydui Abrahamui Kassui, kuriems grasė bankrutas. Kasso bankus paėmė į savo globą

valstijos bankų departamentas.

Uždarius Kasso bankus, depozitoriai pradėjo imti savo indėlius (depozitus) ir iš kitų rytinės dalies miesto bankų. Bankus buvo apgulusios didelės minios žmonių, daugiausia iš kitų kraštų atkeliavusių.

GALI PERMAINYTI CHICAGOS LAIKĄ.

Chicago, Ill., gruodžio 3 d. — Chicago komercijos asociacijos valdyba šaukia gruodžio 7 d. susirinkimą, kuriame tarp kitų reikalų bus svarstomas ir laiko permainymo klausimas. Ligi šiol Chicagoj buvo vartojamas toks laikas, koks yra vartojamas centralinėse Šiaurinės Amerikos valstijose, o dabar norima priimti rytinių valstijų laiką, kuris eina viena valanda pirmiau.

CARNEGIE APIE ASTRONOMIJĄ.

New York, N. Y., gruodžio 3 d. — Žinomas Amerikos visuomenei turtuolis, Andrew Carnegie, šiandien kalbėjo "Mechanical Engineers" draugijos konvencijoje apie astronomiją. Tarp kito ko jis nurodė mechanikos inžinieriams, kad jie daugelio dalykų, paliejančių erdvę ir spindulių šviesą, dar nežino. "Neseniai astronomai surado 176 naujus pasaulius", pasakė jis, "bet tai toli gražu dar nevisi."

KARO UŽSAKYMAI.

Chicago, Ill., gruodžio 4 d. — Anglijos ir Rusijos atstovai užvakar pabaigė daryti kontraktus, pagal kuriuos Amerikos firmos turi parupinti augščiau paminėtoms valstijoms žinomą skaitlių automobilių-vežimų ir reikalingų tranšėjų kasimui daiktų, kainuojančių 2,500,000 dolarių. Iš to matoma, kad pagaliaus Anglija ir Rusija susiprato, jog pasekmingam karo vedimui reikalinga geras apsiginklavimas ir daugelis kitų dalykų.

SUDEGĖ DAUG DAILĖS DALYKŲ.

New York, N. Y., gruodžio 4 d. — Šiandien patirta, jog išsidedingus francūzų linijos prekiniam laivui "Mississippi", kuris plaukė iš Paryžiaus į New Yorką, sudegė daug dailės veikalų, kainuojančių 1,000,000 dolarių.

Iš Lietuvos.

Pigiosios valgyklos. Vilniaus pavargėlių globa suteikia kasdien įvairiems pavargėliams 3,000 pietų jų skaičiuje pranciškonų namuose 1,500, iš kurių 800 pietų naudojasi karo pabėgėliai Ukmergės gatvėje — 800 ir tt.

Joniškyje (Šiaulių apsk.). Sulyginus su praeitaisiais metais, šiemet Aniolų sargų prekybos išėjo labai lėtas. Nebuvo matyti tų žmonių minių, tiek prekių ir gyvulių. Apskritai pardavėjų buvo daugiau, negu pirkėjų. Ir tik apskurę vertelgos ši bei tą pirkinėjo už pamestus pinigus. Pirkto ir žmonių, žinoma, didžiosios reikmenės daiktus.

Šiemet irgi buvo atvažiuojęs žemaitėlis su klumpių vežimu, bet joniškėčiai ne labai jį mėgsta, turbūt, turi menką supratimą apie jų naudą. Neveltui juk klumpės dėvimos, ne tik žemaitėčių, bet ir Prūsų lietuvių, ir net svetimtaučių, kaip tai holandų, danų ir tt.

Žmonių upas buvo nekoksai, bet visgi smagesnis, negu per pirmąjį mobilizacijos laiką, mat, apsirato. Nors dabartinis laikas reikėtų priskaityti prie blaivųjų, bet tos blaivybės "aušros" čia nebuvo matyti. Tiesa, aludės nors ir buvo uždarytos, tačiau girtų ir apsvaigusiu, matoma buvo apščiai; net į belangę kelis nuvarė. Vieni žodžiu, prekiavimas ėjo diktų tempu per užpakalines duris. Buvo net ir protokolų sustatyta...

Aidas.

Aukos "Raudonajam Kryžiui". Iš įvairių Lietuvos vietų plaukia "Raud. Kr." aukų. Į Vilniaus skyrių randame jo apyskaitoje pažymėtus šiuos lietuvių valstiečius, kurie suteikė pašalpos drabužiais, patalinėmis ir kitais daiktais, butent, Gedraičių, Mickunų, Musnikų. Nemaža aukų atsiųsta taip pat "Blaivybės" draugijų skyrių, kaip tai, Šiaulių 150 rb. 92 k., Radviliškio 50 rb., Rumšiško 25 rb., Kaltinėnų (Viln. gub.) 100 rub. ("Liet. Žin.")

Jurbarkas (Raseinių ap.). Jurbarko miestelį buvo užėmė šimtas vokiečių kavaleristų. Apsigyvenę jie buvo kunigaikščio Vasilėkovo rumuose. Pirmiausia pareikalavę 250 bačkelių alaus. Taipogi reikalavę koniako, degtinės. Tarnams grąsė užmušti, jeigu tie neįsipildytų jų reikalavimų.

Užstovais vokiečiai buvo paėmę kunigą, šventiką ir rabiną, kuriuos varginamai, sako, laikę rūsyje.

Iš miestelio gyventojų vokiečiai paėmę grūdus, drapanų ir šiaip brangių daiktų. ("Šalt.")

Pivašiunai (Trakų apsk.). Karui laimingai pasibaigus, mūsų Pivašiunuose bus galima pastebėti daug atmainų.

Visą pereitą pavasarį pas mus dirbo matininkai, kurie išmatavo Pivašiunų miestelį į viensėdžius; viensėdžiais žmonės gražiuoju pasidalino be jokių licitacijų ir skundų; kitą pavasarį prasidės naujas gyvenimas. Dar prieš karą pivašiuniečiai yra nutarę uždaryti savo monopolį ir dvi aludes; nutarimas buvo Vliniaus gubernatoriaus patvirtin-

tas ir visos gėrimo vietos buvo uždarytos. Dabar pas mus šventadieniais tyla, gražu ir nebėra girtų žmonių.

Mūsų blaivybės skyrius šią vasarą buvo padaręs dvi liaudies gegužines, kur jaunimas gražiai ir blaivai pasismagino, o užėjus keturių dienų atleidams (8—11 rugsėjo) buvo padaręs į 2,000 butelių naminės giros, kurią patys blaivininkai pardavinėjo ir visą pardavę, pelną sudėjo blaivybės kasson. Pavasarį prasidėjo taisydas mūsų bažnyčios; apdengta naujas stogas, pataisyta zakristija, o kiti darbai atidėta kitam pavasariui, kuomet karas pasibaigs.

Rugpjūčio pabaigoje parvažiuo į mus naujai paskirtas vikaras, kun. Vladislavas Kviecienis, Lydos apskričio lietuvis, jau įsirašęs mūsų blaivybės.

Visą vasarą turėjom sausą, todėl nudžiuvęs mūsų vasarojus ir menkas.

Pivašiunietis.
("Aušra").

Laiškai iš Lietuvos.

Laiškas Miko Paulėko, iš Riečių sodžiaus, Seinų apskrities, rašytas Antanui Paulėkui į Lawrence, Mass. Spalių 25 (nauj. kal.) 1914. "Užpuolė ant mūsų prūsai. Rusų kareiviai buvo už Nemuno ir mušės per 4 paras. Kulka lakioja kaip blyškis ir laukėva mirties, bet dėku Dievui išlikova visi gyvi. Per visą tą laiką sėdėjova duobėse ir tik žvakės žibinom ir poteriovova. Bet 21 d. spalių paregėjova maskolius, tai mums net kai dangus pasirodė, bet po tam vokiečiai pradėjo šaudyti ir mes pamatėm (iš duobių), kad jau dega mūsų sodžius. Sudegė 31 kluonas ir 19-ukininkų triobų. Žmonės liko be jokių budinkų. Aš kai pamačiau, kad dega Bernoto kluonai, tai aš savo arklius paleidau iš tvarto. Ir arkliai prapuolė. Jieškojau per visą nedėlę ir niekur neradau. Taipgi prapuolė Mart. Balčiaus ir Balaikų Kastanto. O visi kiti rado. Viską išnaikino, daugumas liko, tik kaip stovi. Viskas brangu. Kitą kart ir juodos duonos negalima nusipirkt. Kas turėjo bankose arba paskolinę ant vekselių, tai dabar negalima atsiimti. Tai mano mylimi broleliai, kaip jau išgirsite, kad vokiečius išvijo iš Lietuvos, siųskit kuogreičiausią koki skatikėlį..."

J. Veličkai, Lincoln, N. H., rašo broliui iš Austro-Vengrijos. Laiškas rašytas spalio 10 d. š. m.

"Mielas Broli! Sveikinu jumis linkėdamas viso labo ir geros sveikatos. Aš dabar esu Austro-Vengrijoje, paimtas nelaisvėn. Šią valandą esu sveikas, bet nelinksma, kad nesulaukiu nuo jūsų jokios žinios. Tiesa, pirmiausia ir

negalėjau paimti laiškų, nes kasdien regėjau prieš akis mirtį. — Negerai, kad esu nelaisvėje, kur gal reikės pasilikti ligi karo pabaigos... Paskui gal bus laisvesnis gyvenimas, laisviau galima bus gyventi.

Girdėjau nuo kitų, kad Pranas Mickunas tapo sužeistas ir nelaisvėn paimtas. Senai aš jo nemačiau ir nežinau, kur jis dabar yra.

Meldžiu kuogreičiausią parašyti man laišką nurodant, kas pas jus girdėtis, kokios pas jus naujienos, ką laikraščiai rašo. Aš daugiausia parašyčiau, bet tuo tarpu negaliu. Toliau daugiau parašysiu.

Sveikinu taipgi visus draugus ir pažįstamus ir trokštu su jais pasimatyti.

Sakau sudiev,
Al. Velička."

Laiškas nuo Druskininkų apielenkės, rašytas Juoz. Zakareckui į Lawrence, Mass., 6 d. spalių, 1914.

"... Mes likome gyvi, nes 5 dienas ir naktis išbuvo duobėse. Visi Druskininkai išdegė, taipgi Janapolis, tik liko Antano Pipiro namai; pusė Gailiunų, Riečių, Guobinių apdegė..."

And. Zuromskiui, So. Boston, Mass., rašo D. Zalauskas iš Nardasavo kaimo, Merkinės vals., Vilniaus gub. Laiškas rašytas spalio 30 d. š. m.

"... Karas kol-kaš mums nieko blogo nepadare, nes pas mus nei kareiviai nestovėjo. Kareiviai stovėjo Merkinėje ir po sodžius Merkinės apielinkėje. Stovėdami sušėrė visą šieną ir javus, už ką ir pinigų nemokejė. O jei kam ir mokėjo, tai visai mažai, — ne tiek, kiek verta buvo, bet kiek jie norėjo.

Visus jaunus žmones paėmė kariuomenėn, o mus namie likusius priekankino varinėdami iš vienos vietos kiton.

Kaip atėjo vokiečiai prie Nemuno, tai labai apdaužė Druskininkus ir Viečių sodžius, daug visko ten sunaikino. Jie labai norėjo per Nemuną pereiti, buvo net du tiltu dviejose vietose (ties Druskininkais ir Žyvučiške, dviem myliom žemiau nuo Merkinės) pertiesę, bet mūsų kariuomenė neperleido vokiečių ir sumušė juos. Koznas šuvis buvo mums girdėt, tai iš baimės nežinojom nei ką daryt. Nuėjus vokiečius toliau, mes liuosiau atsikvėpėm."

Laiškas rašytas (data nepažymėta) J. Bakučiui, So. Boston, Mass., iš Griaužių kaimo, Raseinių pav., Kauno gub.

"... Turbut jums, broleliai ir seselės, daugiau nebersysiu laiškų ir nebesitikiu jūsų matyti, nes aš jau išėjau į karą. Tik trys dienos beliko. Jau daugel iš mūsų kaimo išėjo, kaip tai: A. Kurelaitis, T. Staršalskis,

V. Giedraitis, St. Račas, V. Gakšta ir A. Jankauskis. Tie jau senai išvežti. O po trijų dienų, kaip augščiau minėjau, turėsiu eiti aš ir Br. Kurelaitis, V. Zaksa, V. Jankauskis, J. Mačiulis ir V. Dabošinskis. Visi jau turim pakvietimus, stoti kariuomenėn.

Sudiev,
Ant. Dabošinskis."

Laiškas rašytas P. Malinioniui, So. Boston, Mass., iš Kreivosios kaimo, Kalvarijos valsč., Suvalkų gub. spalio 28 d. 1914 m.

"... Labai bloga dabar gyvent. Vokiečiai buvo pas mus 2 savaites, paėmė mus arkli (žili), pleškes ir vadeles. Buvo paėmę ir senę Bėrąją, kurią nuo Vadžiūnų pirkom, bet ta ištruko iš vokiečių rankų ir pabėgo. O kaip užėjo mūsų pėstininkai, tai neliko nei tvorų — visas sukureno. Dar tik artinasi Visų Šventų šventė, o mūsų kluonai jau tušti. Kad tu pažirėtum į mūsų kluonus, tai sakytum, kad čia kokia pustynė. Pas mus kasdien stovi kariuomenė, tad visiems mūsų gyvuliams prisieina būti ant lauko, nes visi tvartai ir kluonai užimti kareivių arkliais. Mūsų gyvuliai per visą mėnesį gavę tik vieną naktį tvarte nakvoti.

... Mes kasdien ašarose plaukom. Tu tiek vandenio neišgeri, kiek mes ašarų išliejam. Kaip ima iš kanuolių (armotų) šaudyti, tai net mūsų langai skamba."

Pasilik sveikas ir
Sudiev,
Tavo tėvai."

Kaz. Giedraičiui, E. Cambridge, Mass., rašo tėvai iš Paskinų kaimo, Raseinių pav., Kauno gub. lapkričio 17 d. š. m.

"Pranešam jums, kad mes esam sveiki, bet nelinksmai. Jūs iš laikraščių juk žinote apie tai, kas mūsų krašte dabar dedasi. Ligi šiol dar mūsų turtas yra sveikas. Beveik kas valandą girdim armotų (kanuolių) griovimą. Nežinom, kas toliau bus ir ką sulauksim. Turgai miestuose labai susigaišina. Pas mus didelis sumišimas ir dėl to negalime daug rašyti.

Širdingai ačiu suneli už laikraštį "Ateitį", kurio mes jau gavome 30 numerių.

Pasilik sveikas."

Jonui Raškauskui, So. Boston, Mass., rašo And. Raškauskas iš Svediškių sodžiaus, Suvalkų gub. lapkričio 6 d. 1914 m.

"Brangus Broli! ... Dabar aprašysiu nors trumpai apie Lietuvos vargus. Oi, mano mielas broli, Lietuva stovi blogam padėjime, — daug jau iškentėjo, o ką dar turės iškentėti, tai tik vienas Dievas žino! Iki vokiečiai buvo neužėmę Suvalkų gub. (Rusijos kariuomenė išsyk buvo toli į Vokietiją inėjus, nuo sienos net

iki Karaliaučiu) ukininkus vargino taip vadinamos stuikos. Nebuvo laiko sau kada dirbti, tik reikėjo važiuoti ir važiuoti, o kuris išvažiuo, tai buvo po mėnesį ir daugiau laiko. Bet kaip vokiečiai užėmė Suvalkiją, tai taip reikėjo vokiečiams tarnauti. Vokiečiai užėmė Suvalkiją rugsėjo 6 dieną. Apie Grajevą prasimušė pro Rusijos kareivijos eiles, nes mažą jėgą buvo ir neišlaikė musiška, o toji armija, ką buvo pas Karaliaučius, turėjo skubinau trauktis Kau-no linkui. Inėjus vokiečiams (apie 300,000) į Suvalkus ir neradus ten jokio pasipriešinimo, tuojaus jų paplito po visą Suvalkų gub. Vokiečiai tuojaus ėmė šeiminkauti, kaip jiems tinkama. Ant miesto uždėjo kontribucijas, iš žmonių ėmė arklius (kuris jų tik numenkėjo, tą paleido, o ukininko kur tik rado gerą, tai ir paėmė), pigvė gyvulius, žąsis, antis, ir mėsą jei kur rado paėmė. Inėję į namus prisakė žmonėms išsinešti lauk, o jie sau šeiminkavo, kėpė blynus, žąsis, antis. Tvoras ir padarynes laužė ir degino virimui. Avižas iš kluonų šėrė savo arkliams, rugių pėdus klojo arkliams po kojų, o už viską tą daugiausia nieko nemokėjo. Už mažiausį pasipriešinimą grąsė mirčiai.

Pas mus, kaip tokioj užkampėj gyvenantiems, tai dar ne taip bloga, bet kurie gyvena prie plentų, prie vieškelio, tie žmonės viską pražudė. Vokiečiai jau buvo pasiekę Nemuną ir bandė per jį pereiti, o rusai to tik ir laukė. Tai kaip davė jiems spirgių, tukstančiai jų nuėjo Nemuną! Neteikę ten daug pajėgų, ėmė trauktis, o rusai vyti, ir trumpu laiku tapo išvyti, nors kair dar priešindavos.

Spalių 1 dieną prasidėjo mušiai palei Seinus, Šlynakiemį, Vaitakiemį ir Trakiškiuos. Pas mus net langai skambėjo nuo šuvių. Mes buvome pasigaminę tam tyčia duobes, į kurias sulindę tunojom drebėdami — laukėm ar neatlėks kulka. Trakiškiuos kapų sargą arba duobkas užmušė. Mat, jis laike mušių ėjo per lauką, tai kulka ir pataikė.

Vokiečiai išbuvo Suvalkijoje daugiau 3 savaites, o dabar menesis laiko, kaip mušiai eina visu pasieniu. Vokiečiai savo krašte, o musiška truputį pavarydami, tai vėl atsitraukdami kariauja su jais. Kanuolių (armotų) šuviai duoda ir duoda dienomis ir naktimis. Nežinia kas ir bus. Daug dar turėčiau rašyti, bet baigiasi rašalas.

Pasiskubink su atrašymu. Jeigu bus galima, kitu kart daugiau parašysiu. Pirmiausia tai ir pačiai buvo sustoję, nėjo nei laiškai nei laikraščiai, o dabar jau pradėjo vaikščioti, tik nežinia ar ant ilgo, nes vokiečiai ir vėl gali į pasienį ateiti. Neduok Dieve. Jeigu dar vokiečiai ateitų, tai jau būtų po mūsų gyvenimui."

V. Čebatoriui, Peabody, Mass., rašo žmona iš Valen-
tų kaimo, Seinų apskr., Su-
valkų gub. spalio 20 d. 1914
m.

„... Dabar trumpai apra-
šysim apie karą, nors apie
žymesnius nuotikius. Prasi-
dėjus karui išsyk rusų ka-
riuiomenei sekėsi gerai, bet
prisiartinus rusams prie
Karaliaučiaus stiprovės, vo-
kiečiai intempė visas savo
pajiegas, atsivežė iš tvirtov-
vių armotas, užpuolė ant 2
korpusų ir sumušė. Ne tik
žuvo daugybė prastųjų ka-
reivių, bet žuvo didelė dau-
gybė aficerių ir keletas ge-
neralinio štabo narių. Ta-
me mušyje žuvo 3 jauni gar-
sūs generolai, tarp jų ir vy-
riausias generolas Samso-
novas. Užmušus gen. Sam-
sonovą, pradėjo žlugti rusų
kareivija ir turėjo eiti iš Vo-
kietijos žemės (iš Prusijos)
ir trauktis net iki Nemuno.
Delei šios priežasties mes
negalėjome jums ir laišku
parašyti, nes ant mūsų buvo
užgulus priešas... Priešas
buvo pas mus tris savaites
ir daug blogo jis mums pa-
darė. Net nei į žemę nieko
nebuvo galima paslėpti. Pa-
ėmė daugelio žmonių ark-
lius, karves, kiaules ir tt.
Taipgi ir daug žmonių su
savim nusivarė. Žodžiu sa-
kant, daug mūsų šalis nuo
priešo nukentėjo. Klausyk
tame tai tame kaime žmogų
papiovė, tai pakorė ar kita
ką padarė. Daugelį mergai-
čių išžagino. Maža to, baž-
nyčiose buvo arkliai susta-
tyti. Daug miestų ir mies-
telių, kaimų ir kaimelių su-
deginta, sunaikinta. Betgi
prisiartinus vokiečiams prie
Nemuno, rusai daug jų Ne-
mune paskandino, ir išvijo
juos iš mūsų krašto. Per
mūsų galvas kulkos lėkė,
kaip bitės. Dabar jau mu-
šas ant rubežiaus, kur mu-
šių frontas eina per 300
verstų. Kanolių šuvis kas-
dien mes girdime.

Pas mus kluonuose jau
„pavasaris“; viskas paimta.
Nuo kulų pasislėpė duobė,
bet nuo bado nepasi-
slėpsim niekur...”

* * *
P-as J. Žukauskas iš Law-
rence, Mass., mums prisiun-
tė sekantį laišką, rašytą iš
Liškevos parap., Suvalkų
gub. (spalio 20 d. š. m.) Ju-
rgio Lukoševičiaus savo vai-
kams — Mikolui ir Lucijai,
gyvenantiems Lawrence.

„Mylimi vaikeliai! prane-
šam jums, kad mes likome
dar gyvi. Apie gyvenimą
nėra ko nei rašyti — kai die-
ną praleidžiam, tai dėkavo-
jam Dievui. Kasdien armo-
tos tik staigia, žemė dreba,
galvoj užia, ir mes visi iš
baimės drebame. Kaip užėjo
vokiečiai, mes sulindom į
duobes ir ten sėdėjome, o
bombos užė per mūsų gal-
vas. Šaudymasi tęsėsi per
tris dienas ir naktis. Kur
tik pažvelgsi, visur ugnis —
vis kaimai dega. Visas mu-
sų, Guobinio, kaimas sude-
gė. Sudegė taipgi Ričielis,
Gailiunų, Baltašiškes ir Vie-
čiunų kaimai ir Druskinin-
kai. Gyvuliai visi prapuolė.

Paėmė drabužius, maistą ir
visokių kitokių daiktų.

Dabar šiek-tiek ramiau,
bet žemė vis dar dreba nuo
armotų šuvių. Tokio karo
pasaulyje nebuvo, kaip da-
bar Suvalkų gub.

Viskas pas mus dabar
brangu: duonos svaras 30
kapeikų, druskos — 15 kp.,
kerosino — 15 kp., tabako
mažas pakelis 15 kp., maža
dektukų „puškelė“ 5 kp.
Kartais ir tų negalima gaut
kad ir už pinigus.

Kaip liepėt siųsti laiškus
be pačtos ženklelio, del mu-
sų tas būtų labai geru daly-
ku, nes neturim nei skatiko
prie dušios, bet bėda, kad
Leipunų pačta laišku be
ženklelio nepriima.

Visur sumišimas, verks-
mas, žmonės vaikščioja, ta-
rytum numirė. Nei vieno
žmogaus nepamatysi prasi-
juokiant, nusisypsant.

Degtinės, alaus dabar ne-
galima gaut nei už didžiaus-
ius pinigus. Dar prieš ka-
ro prasiidėjimą išnaikino vi-
sas svaiginančių gėrimų
parduotuves.

Aprašyt visko negaliu,
nes iš bėdos galva skauda.
Bet jūs nesirupinkit, gal dar
pasimatysim.”

LIETUVIAI AMERIKOJ.

NORWOOD, MASS.

Nors tas miestelis neper-
didelis, bet pusėtinai lietu-
vių apgyventas, todėl čia ir
randasi kelios draugijos,
kaip tai: L. S. S. kuopa,
Labdarystės dr-ja, D. L. K.
Keistučio dr-ja ir šv. Jono
Kareivio dr-ja. Prieg tam
neseniai susitvėrė moterų
draugija vardu Nepersto-
jančios Pagelbos Panelės
Šv. dr-ja.

Norėčiau aš atkreipti ati-
džią į tos draugijos nares
moterėles. Turiu pasakyti,
kad didžiūma mūsų moterė-
lių stovi dar ant žemo ap-
švietos laipsnio. Mūsų mo-
terėlės ne tik ką nesvarsto
svarbesnių reikalų, nesiru-
pina jais, bet dar ir susirin-
kimuose nemoka ramiai už-
silaukioti. Kaip jos susiren-
ka į susirinkimus, tai ten
pakyla didesnis trukšmas,
negu kad paprastai esti lie-
tuviškose vestuvėse. Ir iš-
tiesų mūsų moterėlės neina
į susirinkimus dėl to, kad
apsvarstyti kokius reikalus,
bet eina dėl to, kad viena
kitą išplusti ir išjuokti. Jei-
gu atsiranda kokia išmin-
tingesnė moteris ir nori ką
naudingesnį pasakyti, tai
ne tik ką neklauso, bet tokį
rikimą sukelia, kad nei kal-
bėt negalima ir gatavos kib-
ti į plaukus. Taip, pavz.
lapkričio 14 d. laikytame su-
sirikime buvo įnešta, kad
moterų draugija laikytų sa-
vo susirinkimus Labdarys-
tės draugijos svetainėje, bet
didžiūma narių buvo tam
priešingos. Ir dėl to kelios
moters, neužganėdintos to-
kiu didžiūmos pasielgimu,
atsisakė iš draugijos ir iš-
ėjo iš salės. Joms išeinant
nekurios iš likusiųjų išlydė-
jo jas barškindamos į ble-
kes. Ar ne gėda, moterėlės,

taip elgtis? Jau laikas su-
siprasti ir veikti ką nors
naudingesnį, laikas pa-
liauti viena kitą šmeižti.
Griebkimės prie apšvietos,
žengkim prie tautinio susi-
pratimo ir dirbkime Lietu-
vos labui.

Suvalkietė.

PASSAIC, N. J.

Mažai berasime mūsų
laikraščiuose žinučių bei
straipsnių, kuriuose nebutų
raginami vieni per kitus
prie darbavimosi visuome-
niškoje dirvoje, ypatingai
dabar, kuomet Lietuva ken-
čia didžiausią vargą. Pass-
aiciečiai kaip tik tą ir daro,
kiek gali, tiek ir veikia.

Neseniai čion buvo pa-
rengtos dvejų prakalbos:
vienas surengė L. S. S. 45
kuopa, kitas gi visos vietos
draugijos. Bet nežiurint į
tai, lapkričio 22 d. savišal-
pos šv. Jurgio draugijos
mėnesiniame susirinkime p.
Sakatauskas įnešė, kad rei-
kalinga yra kuotankiausia
rengti prakalbas, paskaitas
ar referatus, nes visuomenė
iš to turi gana didelę naudą.

Ypatingai del tų žmonių yra
labai reikalinga rengti vieši
vakarai, kurie neskaityti (ki-
tas nei nemoka skaityti)
laikraščius, bet į viešus va-
karus, susirinkimus dauge-
lis atsilanko. Prakalbų ren-
gėjai privalo kvieisti už kal-
bėtojus rimtus vyrus, tik
jau ne „pirmieviškus“ rėk-
nius, kurie plačiau paaiš-
kins tamsesniems mūsų bro-
liams ir sesutėms apie Lie-
tuvos politiką, gavimą Lie-
tuvai autonomijos ir t. p.,
nes daugelis dar nežino kas
tai yra autonomija arba po-
litika. Draugija ši įnešimą
vienbalsiai priėmė ir nuta-
rė dar apie kalėdas surengti
prakalbas. Už kalbėtojus
patarta prakalbų rengėjams
(pp. Norkui ir Sakataus-
kui) kvieisti pp. A. B. Stri-
maitį, V. K. Račkauską ar
J. Šukį iš Brooklyno.

Prie progos turiu paminė-
ti, kad viršminėta draugija
porą mėnesių atgal iš savo
išdo paaukojo Lietuvos Šel-
pimo Fondan \$100. P-as
Sakatauskas gi eidamas per
vietos lietuvių grinčias ir
buvusiose prakalbose surin-
ko aukų L. Š. F. \$24,65.
Vallio passaic'iečiai! Lai
buna kitiems pavyzdžiu.
Beje, girdėtis, kad vietinė
L. S. S. 45 kuopa žada umu
laiku surengti ir gi prakal-
bas, parsikviesdama už kal-
bėtoją p. Perkuną. Labai
pagirtina, kad tik veikiama.
Du—trys metai atgal čion
gana energiška buvo vei-
kiama scenos srityje, bet
šiandien gi to nesimato. Ma-
tomai mūsų veikėjai atšalo
ir nebenori aukoti savo
energijos teatrų rengimui.
Bet reikia pastebėti ir tai,
kad tarp mūsų veikėjų gana
didelė rolė vaidina... „par-
tyviškumai“, o taip gi ir
ypatiškumai, ko viešame
veikime privalome vengti.

Dramatiškas Ratelis šiuo-
mi gi laiku taipgi gana dik-
čiai susilpnėjo ir nesimato
vilties, kad umu laiku pasi-
rodytų scenoje. Jeigu norė-
čiau aprašyti susilpnėjimo

priežastis, tas užimtų per-
daug vietos. Trumpai sa-
kant, tarp D. R. narių iški-
lo mažas nesusipratimas ir
del to keletas apleido rate-
lį.

Vai tie „nesusipratimai“,
kiek jie blogo padaro, — bet
tuos „nesusipratimus“ gim-
do mūsų „veikėjai“...

Turiu paminėti dar vieną
gana nemalonų dalyką.
Man besilankant per vietos
lietuvių grinčias, renkant
aukas Lietuvos sušelpimui,
teko išgirsti gero ir blogo.
Atsilankius į vieną grinte-
lę ir paaiškinus su koku tik-
slu atėjau, moteriš-
kė sako: „Ar tamstą
kunigėlis siuntė „kalik-
tavoti“? Jeigu ne, tai eik
laukan...“ Aš gi paaiškinau,
kad su kunigais šiame daly-
ke nieko bendro neturiu;
kad aukas renku vien tik
Lietuvos badaujantiems mu-
sų tėveliams, broliams ir se-
sutėms... Bet ji sako: „kaip
gi jus drįstate po stubas va-
likiotis be kunigėlio „pazvele-
nijos“? — Aš aną nedėlia
buvau Newark'o lietuvių
bažnyčioj ir girdėjau, kaip
kunigas per pamokslą sakė:

„Jeigu gi atsilankys pas ju-
mis koki „valkatos“ rinkda-
mi aukas, paimkite šluotą ir
išmuskite laukan. Aukus
duokite tik kunigams ir jų
pasiuntiniams. Mes gi su-
rinkę aukas perduosime po-
piežiui, o popiežius žino, kas
reikalauja pašelpo ir juos
sušelps!“

Taigi, iš šito matome, kad
dauguma mūsų „veikėjų“
nėra tikrai lietuvių sušelpimui...

Iš kitos gi pusės tai vėl
mūsų „socialistai“ skelbia
savo laikraščiuose ir prakal-
bose panašias „agitacijas“...

Bet tik, rodos, jau per-
daug tie mūsų „geradėjai“
ir proletarijato „vadovai“
demoralizuoja tamsiąją mi-
nią!

P. Sakatauskas.

AMSTERDAM, N. Y.

Lapkričio 26 d. T. M. D.
144 kuopa buvo parengus
bažnytinę salę teatrą su
dainomis ir deklamacijomis.
Gera atliko vaidini-
mą „Vienas iš mūsų turi ap-
sivesti“. Tetulės rolę pu-
ikiai vaidino p-lė Ona Čepai-
čiūtė, Kristapo — p. A. Čep-
lis, kuris labai daug juokų
pridarė, publiką prijuokino.
Iš jo išeina tipiškias juokda-
ris; tik pažiūrėjus į jo vei-
do išvaizdą reikia juoktis.
Neblogai vaidino taipgi p.
M. Strikulis ir p-lė Ona Ace-
vičiūtė. Gerai buvo išpildy-
tos ir deklamacijos, bet visų
aš čia neminėsiu. Ed. Čepai-
tis, 5 metų vaikutis, labai
puikiai ir aiškiai padekla-
mavo, kad net publika ste-
bėjosi, jog toks mažas vai-
kutis taip gerai deklamuoja.
Reikia pagirti už tai tėvus,
kurie išmažens vaikus pra-
tina veikti. Po tam p-lė O.
Čepaičiūtė atliko monologą,
paimtą iš „Orleano Mergelės“.
Monologą puikiai atli-
ko, ką liudyjo publikos del-
nų plojimai. Prieg tam vie-
tos klebonas, kun. Židanavi-
čius, paaiškino Joanos iš
Arc'o (Orleano Mergelės)
istoriją, nurodė, kaip ji gy-

nė savo tėvynę ir ragino lie-
tuvius ginti savo tėvynę —
brolius, seseris ir tėvus nuo
bado. Padarius kolektą su-
rinkta \$180.00. Niekas nesit-
tikėjo, kad tokioj mažoj ko-
lonijoj vienu vakaru galima
bus surinkti tokią pinigų su-
mą. Pagyrimo verti už tai
Amsterdamo lietuviai. Va-
karas užsibaigė su daino-
mis: p-lės O. Čepaičiūtė ir
O. Acevičiūtė sudainavo
„Lai gyvuoj mus' tauta“.

J. Strumskis.

BALTIMORE, MD.

Pakilus mūsų laikraštioj
sumanymui, jog reikia su-
šaukti visuotiną bėpartviš-
ką seimą, baltimoriečiai tuo-
jaus ėmėsi už darbo. Dau-
giausia tuo rupinasi susida-
ręs iš penkių tautiškų drau-
gių centras, kuris tuojaus
sušaukė visuotiną susirinki-
mą, idant pasikalbėjus, pasi-
tarus apie šaukiamąjį seimą
ir išrinkus į seimą delega-
tus. Pirmajam susirinkime
paaiškėjo, kad jau nebus ga-
lima veikti išvieno, nes, mat,
bažnytinės draugijos stovė-
jo už šaukiamą Chicagoj
seimą, o tautiškos draugijos
nubalsuotė laukti tol, kol bus
nubalsuota didžiųjų orga-
nizacijų ir laikraščių. Na,
ir plyšo pusiau Baltimorės
kolonija.

Po seimų tautiškųjų drau-
gių iniciativa susidarė kon-
ferencija, į kurią įstojo net
16 draugijų ir kuopelių, ku-
rupintis, koku būdu

įt pasekmin-
dangiusiai praeis Lietu-
vos sušelpimui...
Iš kitos gi pusės tai vėl
mūsų „socialistai“ skelbia
savo laikraščiuose ir prakal-
bose panašias „agitacijas“...
Bet tik, rodos, jau per-
daug tie mūsų „geradėjai“
ir proletarijato „vadovai“
demoralizuoja tamsiąją mi-
nią!

P. Sakatauskas.

Pakėlus klausimą kaslink
lapkričio 26 d., kaip „Lie-
tuvų Dienos“, kurią suma-
nė Chicagos seimas, nutar-
ta dalyvauti. Taigi lapkri-
čio 26 d. apvaikšiojome
bendrai. Devintą valandą
ryto vietinis klebonas atlai-
kė gedulingas pamaldas už
mūsų brolius žuvusius kare.
Po pamaldų, 10 val., pobaž-
nytinę salę buvo prakal-
bos. Kalbėjo pp. J. Česna,
V. Nagornovskis, J. Vasi-
liauskas ir kun. J. Lietuv-
ninkas. P-as J. Česna kal-
bėjo apie dabartinį karą ir

išrodinėjo, jog mūsų broliai
kovoja ne už tėvynę, bet už
garbę mūsų valdonų. Šitas
karas del mūsų, sako kalbė-
tojas, yra broliždingu karu,
nes vieni broliai turi pralie-
ti kitų savo brolių kraują.
P-as J. Vasiliauskas aiškino
autonomijos klausimą. P-as
J. Nagornovskis kalbėjo
apie tai, del ko lietuviai at-
silieka nuo kitų tautų ap-
švietos ir kultūros srityse,
primindamas apie senovės
laikus buvusią galingą Lie-
tuvą ir jos susijungimą su
Lenkija. Kun. J. Lietuvnin-
kas kalbėjo apie tai, jog
bažnyčia nėra priešinga ap-
švietai.

Tą pat dieną, 2 val. po-
pietų, buvo prakalbos lietu-
vių svetainėj (ant Bare gat-
vės). Antros prakalbos toj
pačioj vietoj buvo 8 val. va-
kare. Beje, tą vakarą val-
dinta gana juokinga vieno
veiksmo komedija „Tėtė pa-
kliuvo“, buvo deklamacijų,
pagriežta ant smuiko ir pa-
skambinta ant piano. Mu-
zikos dalykėlius išpildė V. ir
O. Česniutės. P-as V. Na-
gornovskis savo kalboje
dikčiai pakritikavo mūsų
socialistus, paimdamas
pavz. jų veikimą buyusime
Brooklyne seime. Kalbėto-
jas prirodinėjo, jog socia-
listai yra priešingi lygybei
ir laisvei, nors jie ir skelbia,
kad jie yra lybybės ir lais-
vės užtarėjais. Jie (socia-
listai), anot kalbėtojo, nori
kruvinos laisvės, socialistai
nori revoliucijos, nori dides-
nio kraujo pranejimo. Socia-
listai yra priešingi, tęsia
kalbėtojas, autonomijai ir
nori, kad lietuviai visados
butų prispausti, po kito le-
tena, ir neštų svetimą jungą
ant savo pečių. Toliaus pri-
rodinėjo, kad socialistai
yra priešingi apšvietai ir
daili. Kalbėtojas prirody-
mui paima, kaip pavyzdį,
svečių lankymasi, svečių,
kurie rinko aukas „Saulės“
mokykloms ir Tautos Na-
mui Vilniuj. Mūsų socia-
listai ne tik šmeižė gerbia-
mus mūsų tautos vyrus, bet
dar ant jų rašė donosus ir
Tautos Namus vadino... pro-
stytucijos namais. Kalbėto-
jas nurodė, kad tokie žmo-
nės neturi žmogiško proto,
neturi nei žmogiškos širdies.
Mes negalime, priduria ji-
sai, prieš juos tylėti. Mes ir-
visi inteligentai rašysime į
laikraščius, rašysime knin-
gas, rašysime dramas ir vi-
sur išrodinėsim socialistų
negerus darbus ir blogus jų
pasielgimus. Kalbėtojo kal-
ba publikai labai patiko, ką
liudyjo gausus delnų ploji-
mas. Jei reikia kalbėtojų
užmesti, tai tik tiek, kad
dažnai vartojo tą dieną vi-
sose trijose prakalbose žo-
džius „cicilikai“ ir „ciciliku-
čiai“.

Aukų surinkta prakalbo-
se 103 dol. su centais.

Baltimorėje šiuo tarpu
viešpatauja didelės bedar-
bės. Yra žmonių, kurie ne-
dirba jau po 3 mėnesius. Jei
kuriose dirbtuvėse ir dirba,
bet tai tik po 2—3 dienas į
savaitę. Tečiaus girtuokli-
avimas nekiek nesumažė-
(Tąsa ant 6-to pusl.)

Apžvalga.

Tautininkai atsiskyrė nuo socialistų. Buvusis Brooklyn Antras Amerikos Lietuvių Seimas, rodos, surišo neapribotam laikui tautininkus su socialistais, bet kadangi tas ryšis buvo iš pakulų padarytas, tai, žinoma, ilgai negalėjo išlaikyti traukimo ir galop nutruko. Labiausia traukė į savo pusę socialistai ir todėl už ryšio pertraukimą vien tik juos galima kaltinti.

Kad buvęs tarp tautininkų ir socialistų ryšis nutruko, apie tai mums aiškiai pasako Lietuvos Šelpimo Fondo Komiteto sekretorius, ponis M. M. Račiūtė-Herman, ir Brooklyn Tautininkų Seimo Komiteto pranešimas. Dedame pirmą L. S. F. sekr. prisiųstą mums raštelį, o po juo tautininkų komiteto tilpusį "Vien. Liet." No. 48 pranešimą — "Visų atidai".

"Šiuomi pranešame, kad ponas T. Paukštis, vienas iš išdininkų Lietuvos Šelpimo Fondo, rezignuoja iš tojo Komiteto.

Todel visuose reikaluose, kaip tai reikalavimuose stempų, paliudijimų del aukų rinkėjų, angliškų atsiųkimo laiškų, kvitarijušų del aukaujančių didelis sumas pinigų arba del papuoštųjų paliudijimų kreipkitės prie išdininko p. K. Sidlausko, 226 Broadway, South Boston, Mass., o aukas surinktas Lietuvoj nukentėjusiems karėje, siųskite išdininkui per Finansų sekretorių T. L. Dundulis, Box 511, Westville, Ill.

Persergstime visuomenę, kad neaukautų nei vienam del Lietuvos Šelpimo Fondo, kuris neturės tam tikro Lietuvos Šelpimo Fondo Komiteto išduoto paliudijimo.

M. M. Račiūtė-Herman, Lietuvos Šelpimo Fondo Komiteto Sekretorius. New York, N. Y. November 30, 1914."

Tautininkų Komiteto pranešimas toks:

"Lietuvių visuomenė jau žino, prie ko privedė buvęs Brooklyn Lietuvių seimas. Tas seimas buvo sušauktas tuom tikslu, idant suvesti krivon visų srovių lietuvius ir idant galima būtų visiems lietuviams išvie- no darbuotis. Pakliuvusi nelaimėn mūsų tėvynė reikalauja sutartino darbo visų savo vaikų. Seimo sumanytojai ir visuomenės balsas, pasirodžiusis per laikraščius, reikalavo Visuotino ir hepartivio seimo,—reikalavo, idant bent šiai valandai įvairios mūsų partijos užmirštų apie savo partiviškumą, idant paliktų savo siaurus partijinius reikalus namie ir idant atvažiuotų seiman grynomis rankomis ir tyra lietuviška sąžine. Norėta, idant seime nebūtų jokių partijų, bet idant kiekvienas jaustųsi pirmiausiai lietuviu, palikdamas savo partijinį švarką namie.

Ant nelaimės, atsitiko kitaip. Musų socialistai bepartiviškąjį seimą pavertė partivišku. Iš Amerikos Lietuvių Seimo jie padarė socialistų konferenciją, to tikslo pasiekimui naudodami priešseimines savo konferencijas ir kitus jiems žinoms politikieriškus kriukelius.

Negeistinos pasekmės netrukus apsireiškė. Jau seime pastebėta, ir vėliaus persitikrinta, kad socialistai nori paimti savo partijos kontrolėn Lietuvos Šelpimo Fondą. Jie tą pasiekė; šiandien visa minėto fondo valdyba ir patsai fondas yra pilnoj socialistų kontrolėj.

Nežiurint vienok to, kad šis fondas yra vienu tik socialistų globoj, ir jų vienu tik kontrolėj, socialistai per savo laikraščius stengiasi intinkinti lietuvių visuomenę, kad buk šis jų fondas yra visuomenės fondas.

Mes, žemiaus pasirašiusieji, priversti esame visuomenei pranešti, kad taip nėra. Mes aiškiai pranešame, kad Lietuvos Šelpimo Fondas nėra visos visuomenės fondas. Mes atvirai pranešame, visuomenės žiniai, kad dabartinis "Lietuvos Šelpimo Fondo" yra pilnoj globoj ir pilnoj kontrolėj vienu tik socialistų. Ir vieni tik socialistai už šitą fondą tegali atsakyti.

Turėdami praeities patirtimą, mes, tautininkai, apsiimam atsakyti visuomenei už tai, kas yra ir bus vienu socialistų rankose bei globoj. Iš to supranta, kad mes negalim užtikrint ir neužtikraname, kada ir koku būdu tos žmonių aukos bus sunaudotos.

Šiuomi vješai pranešame, kad mes, tautininkų seimo išrinktasai komitetas, atsakome tik už tas aukas, kurios bus prisiųstos Lietuvos Gelbėjimo Fondui per jo kasierių. Tamą Paukštį iš Pittston, Pa. Tik už šitas aukas mes galime gvarantuoti, kad jos bus tikrai sulig aukautojų noro sunaudotos Lietuvos labui.

Lietuviai! kurie geidžiate pagelbėti nukentėjusiems nuo karės broliams Lietuvoje, kurie geidžiate tėvynę geresnės ir šviesesnės ateities, tai siųskite savo aukas Lietuvos Gelbėjimo Fondo išdininkui, ponui Tamui Paukščiui, šiuo adresu:

J. O. Širvydas, 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y. O visi čekiai ir Money Orderiai turi but išrašyti ant vardo:

Mr. T. Paukštis, 13 Mill Str., Pittston, Pa.

Priimtos per Paukštį aukos bus pagarsintos laikraščiuose.

Brooklyn Tautininkų Seime išrinktas Komitetas:

Dr. Jonas Šliupas, Scranton, Pa.

J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y.

Tamas Paukštis, Pittston, Pa.

Dr. Kazys Drangelis, Chicago, Ill.

K. R. Karuža,

Philadelphia, Pa.
V. F. Jankauskas,
Brooklyn, N. Y."

Vėliausia atkeliavusieji lietuviai. "Vien. Liet." No. 48 skaitome:

"Sulig imigracijos žinių, rugsėjo mėnesiu Amerikon atkeliavo tik 149 lietuviai, iš kurių 37 jau buvo pirmiaus buvę Amerikoje.

Tuom pačiu mėnesiu iškeliavo Europon tik 20. Todel pasidaugino lietuvių per tą mėnesį ant 129.

Neįleista Amerikon per rugsėjį 10 lietuvių."

Literatūros žinios. "Liet. Žin." No. 168 išspauzdinta sekančių žinių:

"Karo metas, matomai, nedaug teatsiliepė į musų kalendorinę raštiją. Jau matome berengiant spaudai visą eilę kalendorių.

Taip "Liet. Ukininkas" rengiasi išleisti 1915 metams jau 10-jį iš eilės kalendorių; nenori apleisti savo eilės dveji metai atgal užgimęs "Biržų Kalendorius". Žada išeiti taip pat prasiskiręs jau sau kelią žmonėse "Sieninis M. Kuktos spaus-tuvės kalendorius", kuriam reikia labiau atkreipti dėmesį į savo turinio pusę.

Pagaliaus, šiauliuose spauzdinamas "Blaiybės" kalendorius "Dieve, padėk", kurio žadama išleisti 40 tukst. egz."

NEKULOBAS.

A. A. Jonas Deltuva.

North Reading'o State Sanatorium'e, North Wil-mington'e, Mass. 18 d. lapkričio š. m. nuo ilgo kankinimosi džiova (Pulmonary Tuberculosis), bene šešis metus, mirė Jonas Deltuva. Velionis, kurį man teko pažinti kelis kartus ir girdėti šitą apie jį kalbant, buvo asmuo savamokslis, bet mąstymų plačią, deltoji, man rodos, verta apie jį šis tas paminėti, nors keliais žodžiais.

Velionis, nors maža teap-sišvietęs, nors turbūt ir mokyklos nematęs, apart namo elementoriaus, bet pirmyn-žanga, susipratimu ir geresniu gyvenimu rupinosi. Prisi-rasė prie Sus. Liet. Amerikos Lawrence 41 kp., prigulėjo taipgi prie laisvos Lietuvos Sunų Draugijos. Iš pastarosios, iš priežasties ligos, tapo paliuosuotas. Prie Susivienijimo laikėsi iki paskutiniai valandai. Mylimiausiu jo laikraščiu buvo "Vienybė Lietuvninkų", kurią velioniui prenumeruodavo p. A. Ramanauskas (iš Lawrence). Apart "Vienybės" A. Ram. kada kada pasiųsdavo atskirais numeriais "Laisvąją Mintį", "Lietuvą", "Ateitį", "Kataliką", "Kovą", "Draugą", "Tarką" ir kt. Bet velionis, metai atgalios, prisakė nebesiųsti jam "Kovos", "Keleivio" ir "Draugo", nes iš jų jam esą bloga ant sveikatos, nervus gadina ir jis daugiau, tų laikraščių nebeskaitysias.

Nors velionis pinigų senai jau nebeturėjo, bet gaudamas šen ten nors mažą skatikėlį — jį taupino ir kada lankėsi Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijos atstovai rinkti aukų Tautos Namams, jis davė keletą dolarių. Taipgi pereitan SLA. 28-tan Seiman, į Waterbury, prisuntė 1 ar 2 dolariu, rodos, moksleiviams ir prieglaudos namui.

Mirti labai nenorėjo, manė dar pasveikti ir geriaus savo ir kitų naudai darbuotis, bet paskutiniai metai parodė, kad džiova jau buvo visiškai apėmus.

Mirė 33 metų. Paliko moterį, keletą brolių ir seserų. Gimimu paėjo iš Suv. g., Skriaudžių apeliokės. Palaidotas Haverhillyje, Mass. Tegu buna jam lengva šioji svetimoji žemelė!

M. B-lis.

Del Pramoniečių Susivažiavimo.

Pagal skyrių nubalsavimą susivažiavimas atstovų nuo IWW. unijos lietuvių skyrių įvyks Baltimorėje, Md., gruodžio 26 ir 27 dd., 1914 m. Už Philadelphia balsavo 8 bal., už Baltimorę 242 balsai. Dauguma skyrių neprisiuntė balsavimo blankų, tik parašė, kad jie balsavo už Baltimorę. Susivažiavimas yra gyvu mūsų reikalu, ir todėl liekasi jis priderančiai atlikti. Arkalbėjimui yra daug svarbių dalykų. Svarbiausiais jų yra budai pramoninio unijizmo platinimui ir pramoniečių organo užlaikymui. Nuo tinkamo jų nustatymo priklauso klotis mūsų darbų. Pasirupinkite tad, draugai ir draugės, savo skyriuose tuos dalykus gerai apkalbėti ir pasiųsti savo atstovus susivažiavimam. Jeigu kuriam skyriui siųsti atstovą būtų negalimu dalyku, tai savo nuomonės pasirupinkite susivažiavimui priduoti bent raštu.

Mes, baltimoriečiai, manome, kad šitas susivažiavimas mums gerai pavyks ir tuomi bus atliktas pirmas pamatinis darbas pramoninio darbininkų organizavimo dirvoje. Žinoma, turime prie jo ruoštis, turime nepraleisti nei vieno padėjimo ar sąlygos, kurie darbininkus slėgia ir varžo ir turime surasti budus, kaip su jais kovoti — kovoti kad laimėjus. Sukraskime tad draugai pramoniečiai ir pasirupinkime pažinti savo padėjimą tikrai, kaip jis yra. Nuo to priklauso mūsų ateitis.

Rupinkimės šito susivažiavimo pasisekimu visi.

IWW. Presos Komisija:
F. Klišis,
J. A. Naikus.

ARAS.

Toli augštai po debesiais
Vos tik matoji juoduoją, —
Mosuodams dideliais sparnais
Juodas aras ten skrajoja.

Žiba plunksnos, it auksinės,
Pukais apaugę jo nagai,
Pilka juosta ant krutinės,
Smarkios akys, kaip žaibai.

Svaistos, laksto, sukinėjas,
Kraipo kaklą į šalis;
Prieš jį nieku yra vėjas,
Kadir smarkus, didelis.

Jau, berods, arti prie žemės,
Tai ir vėl augštai išnyko,
Smarkiai sparnais sumosavęs
Su dangum jis susitiko.

Vos akis tik jį bemato,
Rodos grudas aguoninis,
Apie saulę suka ratą —
Žiba, mirga, kaip varinis....

Kad aš aru but gelėčiau, —
Taip pat didis ir smarkus, —
Kad skrajoti greit mokėčiau
Po padangę, po laukus.

Aš nuskrisčiau į tėvynę,
Ten už jurių didelių,
Kur šiandien nusiminę
Daugel brolių ir draugų...

Kur žmoneliai išvaikyti,
Kaimai dega ir liepsnoja,
Vargams galo nematyti...
Širdis verkia ir vaitoja.

M. V.

XI. 24, 1914.

MOTINA.

Z. Lagerlof'os pasaka.

Per girią ėjo ragana. Ant nugaros, iš tošių nupintame gurbe, ji nešė savo vaiką. Jos vaikas buvo didelis, negražus, su stačiais, it šeriai, plaukais, dideliais, aštriais dantimis ir sulinkusiu, ilgu nagu ant mažojo pirščiuo. Bet ragana, žinoma, skaitė jį gražiausiu vaiku visam pasaulyj.

Po ilgos kelionės ragana atėjo į skynimą. Per skynimą ėjo gumbuotas kelias, apdengtas medžių šaknimis, lyg arimais. Šiuo keliu jojo vienas ukininkas ir jo žmona.

Ragana, pamačius juos, rengėsi jau bėgti girion, idant niekas jos nematytų, bet pastebėjusi, kad ukininko pati laiko ant rankų kūdikį, ji susikuprino ir pasiliko bestovinti. Pamažėliu prislinko prie pat kelio ir pasislėpė krumuose.

— Pamatysiu, ar-gi žmonių vaikas bus toks, kaip mano, — ji mąstė.

Raitiemsiems besianti-nant, ji didelio žingeidumo kurstoma per daug toli iškišo galvą iš krumų. Arkliai pamatė didelę, susivėlusią raganos galvą, išsigando, pasistoję ant užpakalinių kojų ir pasileido bėgti. Ukininkas ir jo pati vos-ne-vos išsilaikė ant arklių. Jie rėkė, mėgino sugriebti į rankas pavadžius ir greitu laiku pranyko už girios.

Ragana iš to piktumo dantis griežė, kad jai nepasisekė pamatyti žmonių vaiką. Bet staiga jos piktumas persimainė į džiaugsmą: vaikas gulėjo ten pat ant žemės, netoli nuo jos. Arkliams pasibaidžius, jis išpuolė iš motinos rankų.

Vaikas nupuolė ant sausų

lapų ir nesusimušė, tiktai buvo išsigandęs ir visa gerkle rėkė. Kada prie jo pasilenkė ragana, išsykio jis taip pamėgo švetimąjį veidą, jog tuojaus nutilo ir ištiesė savo rankutes prie raganos barzdos.

Ragana stovėjo, tarsi sustingusi, ir nestengė atitraukti akių nuo žmonių vaiko. Ji atidžiai žiūrėjo į jo mažas rankutes su gražiais nagučiais, giedrias, mėlynas akeles, mažąją burnelę; čiupinėjo minkštusius plaukelius, glostė veidelius ir nieku budu negalėjo atsistebėti, kodėl mažiau-kas yra toks minkštas, apvuolus ir gražus.

Ragana atrišo savo gurbą, išėmė iš jo savo vaiką ir pasodino jį šale mažojo žmogiuo. Ji, pamačiusi koks tarp jų yra skirtumas, iš pavydo net sustaugė.

Tuo tarpu vyras ir pati sulaikė arklius ir skubinau grįžo į ieškoti savo vaiko. Ragana tik-ką sulaikė ašaras, išgirdusi arklių pakaus-tų skambėjimą. Ji negalėjo atsigerėti žmonių vaiko gražumu. Kada raitieji buvo jau visai arti, ji greitai kažką sumanė. Savo vaiką ji paliko pakelyj, žmonių gi vaiką įsidėjo į gurbą ir prazuvo girioj.

Tik-ką ji pasitraukė iš tos vietos, kur arkliai pasibaidė, į ją atvyko vyras ir pati. Tai buvo turtingi ir gerbiami ukininkai — jie turėjo pagirytį didelį ūkį. Nors jau daug metų praslinko nuo to laiko, kaip jie vedė, tačiau tai buvo vienintėlis jų vaikas. Tad galima įsivaizdinti, kaip jie skubėjo jo įieškoti.

Pati pasiskubino pirma vyro ir tuojaus pamatė pakelyj begulintį vaiką. Jis rėkė visa gerkle ir šaukė motiną, ir ukininkę pagal jo riksmą turėjo suprasti, kad tai ne jos vaikas. Bet jai per visą laiką širdis drebėjo iš baimės, kad vaikas puldamas bus užsimušęs, ir delto dabar, girdėdama vaiko riksmą, mąstė tik apie tai, kad vaikas dar gyvas.

— Štai čia yra vaikas! — ji pasakė vyrui, nušoko nuo arklio ir puolė prie raganos vaiko.

Prisiartinę prie jos vyras ir pamatė, kad ji, lyg sumišusi, sėdi žolėje ir sukioja vaiką į visas puses.

— Mano vaikas neturėjo tokių dantų, tarsi gyvatė,— tarė ji, o išgąstis vis augo. — Mano vaikas neturėjo tokių plaukų, kurie yra tarsi šakos! Mano vaikas neturėjo ant mažojo pirščiuo tokio sulinkusio nago!

Vyras manė, kad pati iš didelės baimės proto neteko, ir taipgi nušoko nuo arklio.

— Pažiūrėk tu ant to vaiko ir pasakyk, kodėl jis taip persimainė, — tarė pati, paduodama vyrui vaiką.

Vyras paėmė vaiką, bet vos tik pažvelgė ant jo, tuojaus tris kartus nusispiovė ir numetė jį ant žemės.

— Tai ne mūsų vaikas, bet raganos, — pasakė jis.

Pati vis dar sėdėjo pake- (Dar bus).

Giuseppe Mazzini

ŽMOGAUS PAREIGOS.

(Pagal Everyman's Library leidinį vertė V. K. R.)

(Tęsa).

Bet kapitalas? Iš kur imti kapitalą, kad užtiesus pamatą asociacijai?

Čia ir yra svarbiausias klausimas; negaliu čia jums to aiškinti, nors ir norėčiau, bet-gi nurodyti jums, nors trumpai, į jūsų pačių ir kitų žmonių pareigas.

Pirmutinis to kapitalo šaltinis turi būti jūmyse pačiuose, jūsų taupume, jūsų pasišventime. Žinau didesnę jūsų dalies aplinkybes; bet kaip kuriems jūsų likimas arba geriau apmokamas užsiėmimas duoda progą taupyti; su atidžia žiurint ekonomijos, aštuoniolika arba dvidešimts susidėję kruvon, jūs jau galite sutaupyti pradžia kad ir nedidelę sumą pinigų. Supratimas-gi, kad jūs tuo atliekate savo pareigą, kad žengiate prie išsiliuosavimo, priduos jums ištvermės ir pastovumo. Aš galėčiau papasakoti jums apie vieną industrialę asociaciją, dabar jau galingą, kurios keletas užmanytojų pradėję ją betaupydami po vieną peną kasdien. Aš galėčiau privesti jums daugybę faktų apie didvyrišką pasišventimą darbininkų Francijoje ir kitur, kurie dabar jau yra savininkais didelių kapitalų*). Nemanau, kad būtų kokios kliūtis.

Nuo to laiko asociacija užaugo į milžiną!

kurių negalėtų apveikti tvirta valia, paremta supratimu, jog atliekama geras darbas. Kiekvienas iš jūsų, kadir nedaug taupydami, galite po truputį prisidėti prie bendro fondo, ar tai pinigais, ar šiaip kokiais reikalingais daigtais. Jei taip gyvenate, kad esate įgyję užtikrinimą ir pagodonę, tai galite iš savo giminių ir pažįstamų suskolinoti šiek-tiek pinigų, ir tie skolintojai paskui liktų darbininkais asociacijoje; jie neturėtų gauti nuosimtį už savo paskolą, o tik dalį iš pelno. Daugelyje industrijų, kur už žaliąją medžiagą nebrangiai tereikia mokėti, darbo pradžia visiškai nereikia didelio kapitalo. Jei jūs esate pasiriję pradėti, tai visados surasite tinkamus kelius. Ir jums patiems bus gerai, jei tas mažas kapitalas bus visas jūsų pačių, pelnytas jūsų prakaitu, ar per kreditą, kurį jūs įgysite, dirbdami sąžiningai. Kaip tos tautos, kurios savo krauju įgijo sau laisvę, moka tą laisvę branginti, taip ir jūsų asociacija turės didesnę ir pastovesnę kapitalą, surinktą per ilgą jūsų darbo valandas ir per di-

*) 1848 metuose burelis delegatų nuo kelių šimtų darbininkų, susivienijusių įsteigimui pianų išdirbystės asociacijos, buvo priversti prašyti valdžios, kad paskirtų jiems, darbo pradžia, 300.000 frankų. Valdžia atsisakė. Asociacija paio, bet 14 žmonių pasirijo pergalėti visas kliūtis ir atgaivinti asociaciją savomis spėkomis. Jie neturėjo nė pinigų, nė kredito; užtat jie tikėjo sau.

Keli iš jų atnešė draugijon medžiagos ir darbo įnagių vertės apie 2,000 frankų. Bet nebuvo bėgamojo kapitalo. Žėdnas draugas vargais-negalais įmokėjo į draugijos iždą po 10 frankų. Keletas kitų darbininkų, neturėjusių nieko bendro su draugija, paskolino po kiek skatikų. Ir 10 d. kovo, 1849 m., surinkta buvo 229 frankai ir 50 centimų ir apskelbta, jog asociacija įsikūrė.

To mažo fondo vos tegalėjo užtekti mažiems kasdieniams ekspensams, surištiems su bizniu, tad ką besakyti apie išdirbystės reikalus. Nieko neliko algoms, ir prabėgo suvirš 2 mėnesių pirm, negu darbininkai gavo šio-k-tokį atlyginimą už darbą. Kaip-gi jie gyveno per tą kritiškąjį laiką? Taip, kaip žmonės gyvena, bedarbei užėjus, šelpiami tų, kurie turėjo apmokamąjį darbą, — pardavinėdami arba užstatinėdami savo naminius baldus ir daigtus.

Šiek tiek darbo buvo atlikta, gauta pirmieji pinigai 4 d. gegužės, 1849 m. Ta diena tiek reikškė asociacijai, kiek ir pirmasis karėje laimėtas mušis, ir jos nariai šventė tą dieną. Apmokėjus visas skolas ir išrinkus pinigus nuo skolininkų, žėdnam nariui dar liko po 6 frankus ir 61 centimą. Tuojaus sutarta, kad kiekvienas pasilaikys sau 5 frankus, kaip mokėstį už darbą, o likusius paves iškilmingiems bendriems pietums. 14 narių, kurių didesnė dalis per ištisus metus

delį jūsų taupumą, negu jis būtų, jei paeitų iš kokių-nors kitų šaltinių. Tokis jau dalykų naturalis stovis. Darbininkų asociacija, įsteigta Francijoje 1848 m. su valdžios pinigine pagalba, daug silpniau tesiplėtojo, kaip ta, kurios kapitalą sudėjo pasišventę jos nariai patįs.

Aš patariu jums pasišvesti, nesa aš tikrai myliu jus ir vengiu vergiško pataikavimo jūsų silpnybėms, kurios nesudrutina savų pareigų pajautimo. Žmonės, kuriems gyvenimo aplinkybės suteikė turtus, privalo tai suprasti; jie turi suprasti, kad išsiliuosavimas yra tai Apvaizdos Plano dalis ir kad jis turės įvykti neprigulmingai nuo to, ar jie prisidės, ar ne. Daugelis žmonių, ypatingai tokių, kurie tiki į respublikos tvarką, supranta; ir tarp jų, jei jūs priarodysite jiems savo teisingumą ir inteligentiškumą, jūs rasite daug pagelbininkų savo darbui. Jie gali, — o kaip supras, kad troškimas asociacijos yra tai ne valandos kaprisas, bet didžiūmos jūsų tikyba, jie panorės — duoti jums progą įgyti kreditą, ar tai skolindami, ar tai nurodydami bankus, kurie duotų kreditą ant velesnių jūsų darbo vaisių, arba prileisdami jus, kaipo dalininkus, prie savo užmanymų; tai bus tarpininkystės laipsnis tarp dabarties ir ateities, ir ant to jau laipsnio budami jūs galėsite surinkti mažą kapitalą reikalingą tam, kad įsteigtų asociaciją. Belgijoje daugelyje vietų esama tokių įstaigų, kokias dabar aprašiau, po vardu Tarpininkystės Bankai arba Žmonių Bankai. Škotijoje daugelis bankų duoda kreditą kiekvienam žmogui, žinomam iš teisingumo, kurs, vietoj užstato, duoda savo žodį ir kito teisingo žmogaus paranką ir-gi žodžiu. O tas prileidimas darbo žmonių, kaipo dalininkų, yra daugelio darbavių jau ir šiandien praktikuojamas.

XII.

Užbaiga.

Valstybė, Valdžia — tiesotoji įstaiga tik tai tuokart, kuomet remiama apšvietos misija ir nepažintu dar progresu — turi prakliną ir iškilmingą pareigą sulig jūsų, pareigą, kurią lengvai išpildytų Nacionalė Valdžia, Valdžia laisvų ir suvienytų žmonių. Tokia Valdžia visados ir įvairiais būdais galėtų pagelbėti žmonėms, kurie tuokart lengvai be klaidų išrištų socialę problemą, be gvolty, be prisisavinimo kitų žmonių jau įgytosios nuosavybės, be kėlimo neapykantos tarp kliausių, kas yra neteisinga, nemorališka ir pavojinga Tautai ir kas ma-

nebuvo ragavę vynu, susirinko, drauge su savo šeimynomis, į bendrą puotą, kuri kiekvienai šeimynai apsiėjo po 37 centimus!

Vėliaus per ištisą mėnesį jų uždarbis buvo 5 frankai savaitėje. Birželio mėnesyje, koksai tai duonos kepėjas, muzikos mylėtojas, užsimanę pirkti pianą ir pasisiulę užmokėti už jį duona. Jo pasisiulymas liko priimtas ir už pianą suderėta 480 frankų. Tai buvo geras laimikis asociacijai, nes persitikrinta, jog bus įgyta reikalingiausias gyvenimo dalykas, t. y. duona. Duonos vertė nebuvo įrokuota į algas: kiekvienas galėjo imti tiek duonos, kiek jam ir jo šeimynai reikėjo.

Mažu-pamažu asociacija, susidedanti iš labai gabių darbininkų, pergalėjo visas kliūtis ir vargus, kuriuos sutiko pačioje savo darbo pradžioje. Jų kningos yra geriausiais liudininkais jų progreso. Rugpjūčio mėnesyje, 1849 m., kiekvieno darbininko alga jau kilo nuo 10 iki 15 ir 20 frankų savaitėje, ir ta suma dar nebuvo visas jų pelnas; žėdnas narys turėjo mokėti į bendrą iždą didesnę sumą, negu galėjo sau pasilaikyti.

Draugijos kningos davė šitokią rezultatą už gruodžio mėnesį. Tuo laiku jau buvo 32 nariai. Rėdos draugija mokėjo 2.000 frankų, ir vieta buvo permaža darbui.

— Irankių ir įrengimo vertė — 5.922 fr. 60c.
— Prekės ir žaliųjų medžiaga — 22.972 fr. 28c.
— Pinigų ižde — 3.540 frankų.
— Išduota prekių bargan — už 5.861 fr. 90c.
— Balansas buvo — 39.317 frankų 88 centimai.
Iš tos sumos draugija buvo skolinga 4.737 fr. keliems skolininkams ir 1.650 frankų 80-čiai draugų darbininkų, dirbančių toje pat išdirbystės šakoje ir skolinusių savo pinigų asociacijai, jos gyvenimo pradžioje. Taigi aktualis balansas buvo — 32.950 fr. 2c.

(Dar bus).

Prof. S. Arrenius.

Pasaulių Atsiradimas.

Sulietuvino P. Norkus.

Jau nuo giliausios senovės, kuomet žmonija buvo pasiekusi tik pirmutinį civilizacijos laipsnį, klausimas, kaip pasaulis atsirado, judino žmonių protus. Jei nuodugnau prisžiūrėti į daugelį mytų, tai galima pastebėti, kad jie atsirado tik dėl to, kad žmogus stengėsi kokių nors būdu suprasti išlaikinį pasaulį. Vienok dar ir dabar daugelis gamtininkų ir filosofų pasaulio atsiradimo problemą laiko už didžiausią mokslo problemą dėl to, kad joks kitas klausimas taip arti nesusiduria su mūsų taip vadinama pasauležvalga.

Kad išrišti šitą klausimą, mes turime pasinaudoti bandymais gamtos apsiereiškimų. Ant šio klausimo moksliskas atsakymas pilnai priklauso nuo to, ant kiek tas atsakymas remsis ant bandymų. Jau giliausios senovės žmonės manė, kad pirmu-pirmiausiai turėjo but kokia tai medžiaga, iš kurios Dievas (kuris, kaip paprastai buvo manoma atsirado paskiau medžiagos) sutvėrė dabartinį pasaulį. Ir net pats elementarinis bandymas priparodo, kad kuomet ką nors norima padaryti, pirmiausia reikia turėti medžiagą, ir tik apdirbant medžiagą sutveriamą reikalaujamas daiktas. Tik tai velesniuose laikuose, pirmiausiai Indijoje išsivystė idėja, kad Dievas taip galingas, kad gali net materializuot savo mintis, tai yra tvirti iš nieko. Šią pažiūrą visai negalima priparodyt subandymo pagalba; dar daugiau — šitokia pažiūra slopina net patį bandymą. Bet kam gilintis į metafizikos sritį, nes tas mums nei kiek nepagelbės moksliskai išrišti paduotąjį klausimą.

Sulig dabartinio mokslo, rymančio ant painiausių bandymų, pasirodo, kad pasaulyje medžiagos kiekybė niekad nesikeičia. Taigi pasaulio atsiradimą galima suprasti taip, kad jis pasidarė iš kokios nors medžiagos, buvusios jau prieš jo susitvėrimą.

Bėgyje paskutinių šešiosdešimtis metų mokslas aiškiausiai priparodė, kad spėka taip pat, kaip ir medžiaga, niekad niekur negali išnykti ir iš niekur negali atsirast. Spėkos ir medžiagos kiekybė nepakeičiama ir amžina. Tiesa, spėką išmatuot ne taip jau lengva, kaip tą galima padaryt su medžiaga, bet visgi tapo priparodyta, kad šiame atvėjuje paklaida negalima.

Iš šių pamatinių įstatymų mes galime padaryti keletą išvedimų. Mes žinome, kad žemė tapo apgyventa įvairiausiai gyvūnais ir augmenimis pasidėkavojant tik tam, kad saulė per savo spindulius suteikia žemei daug spėkos (energijos), kurią žemė taip pat išaikoja plačiausiose etero erdvėse, po kurias ji skrajoja. Iš saulės spindulių spėkos nesunku išskaitliuot, kad saulė kas metai išleidžia erdvėms nau kiekvieno gramo savo svarumo apie dvi kalorijas šilumos. Kalorija — tai šilumos saikas, kuris lyginasi tai šilumai, kurios pakanka, kad sušildyt vieną gramą vandens ant vieno laipsnio. Paskui yra priparodyta, kad vienas gramas akmeninės anglies, degantis ore, duoda 8,000 kalorijų — tai pagal išskaitliavimą išeina, kad jei saulė susidėtų iš anglies, tai ji turėtų sudegt bėgyje 4,000 metų. Bet geologai mus intikrina, kad gyvūnai ant žemės gyvuoja jau nemažiau, kaip 100 milijonų metų ir laike to ilgo perijodo žemė beveik visuomet gavo nuo saulės tiek šilumos, kiek ir dabar tegauna. Tas jau reiškia, kad saulė yra kur kas didesnis šilumos sandelis, ne kaip kad ji būtų padirbta iš anglies. Vienok vis vien, kad saulė būtų ir milžiniškiausių šilumos sandeliu, jis betgi kada nors turi išsisemt. Saulė per neaprubežiuotus laikus negali aikvot savo šilumą, — jos spėka išseimiama, nes bandymai priparodo, kad saulės medžiaga ir spėka negali pasidaryti iš nieko. Iš to viso galime lengvai išvesti, kad saulė savo spėką kada nors turėjo semt iš kur nors kitur.

Mes skaitome labai galimu daiktu, kad saulė ir šviečiančiosios žvaigždės, kurios aikvoja savo šviesą ir energiją berybinėse etero erdvėse, turės kada nors prieiti prie

(Dar bus).

ROŽĖ IR RUPUŽĖ.

Garšino pasaka.

Gyveno ant svieto Rožė ir Rupužė.

Rožių krumas, ant kurio išaugo ir pražydo Rožė, augo nedideliame priešais ukininko namus esančiame gėlyne-darželyje. Gėlynas buvo nedidokas ir labai užleistas; piktžolės buvo tvirtai įaugusios tarp pernykščių gėlynojų ir ant senai jau nevėlytų ir pieskomis nebarstomų takelių. Medinė tvorelė su iš štakietų padarytais ir kada-tai buvusiu raudonai nudažytais varteliais buvo visai aplūžusi, pašlijusi-išgriuvusi; štakietus vaikai, belošdami kareiviuosna, išmėtė ir atsigynimui nuo šunų praeiviaikaimiečiai išnešiojo. Esančias tvorelėje skyles užpynė apvyniai, vijunėliai, dideliais, baltais savo žiedais, ir žirnučiai, kabančiais čielomis šviesiai žaliomis krūvomis, su kairkur matomais lėlijavais žiedeliais. Durią dagiai mėgiančioje sau riebioje ir šlapioje gėlyno dirvoje buvo įaugę tokiais augštais ir storais, kad išrodė tik-tik ne medžiais. Geltonos devynmacės kėlė savo apaugusią žiedais šaką dar augščiau jų. Dilgėlės užėmė čielą gėlyno kampą; jos ištisų nors ir gylė, tečiaus malonu buvo pasigėrėti jų tamsiu žalumu, ypatingai, kuomet tas žalumas tarnavo fonu (dugnu) del jautraus, linksmo ir išblykscusio rožės žiedo.

Rožė pražydo giedriame gegužės rytmetų. Kada ji skleidė savo žiedo lapelius, krintanti ryto rasa paliko ant jos keletą čystų, it kristolas, asarėlių. Rožė rodos verkė. Vienok aplink ją viskas buvo taip puiku, taip švaru ir aišku tą rytmetį, kuomet ji pirmą kartą pamatė mėlynuojančią padangę ir pajuto tyrą rytmetinį vėją ir saulutės spindulius, kurie peršvietė kiaurai visus rožės žiedo lapelius, gėlyne buvo taip tyku-ramu, kad jeigu ji būtų galėjusi ištisų verkti, tai būtų verkusi ne todėl, kad ji nelaiminga, bet todėl, kad ji turi laimę gyventi. Ji nemokėjo kalbėti; ji galėjo tik tai nulenkus savo galvutę, lieti aplinkui save jautrų tyrą kvapsnį, ir tas jos malonus kvapsnis buvo jos žodžiais, asaromis ir malda.— Žemai, tarpe rožės krumo šaknų, ant drėgnos žemės, rodos lyg ir prilipus prie pačio krumo, savu lėkščiu pilvu, ilsėjosi riebi, sena rupužė, kuri per visą naktį medžiojo buželius ir musytes, ir dabar, rytmetėje, pasirinkus sau po krumu šlapoką, ramią vietelę atsitupė pasilsėti. Ji tupėjo uždengusi plėnelėmis savo rupužiškas akis ir tik tik kvėpavo, tai išpusdama, tai intraukdama purvinai rudus, išsiptusius ir lipnius šonus, ir betvarkiai atmetusi vieną lupą: ji tingėjo ją priglauti prie pilvo. Ji nesi-džiaugė nė ryto gražumu, nė saule nė malonia rytmečio giedra; ji jau ikvaliai prisitotino ir nori pasilsėti. Kada ant minutės vejalis aprimo ir rožės kvapsnis nepasiskliėjo kur toliau, rupužė jautė tą kvapsnį ir tas jai suteikė ypatingą neramumą; vienok ji tingėjo pažvelgti, iš kur tas kvapsnis atskrenda.

Gėlynan, kuriame augo rožė ir kur ilsėjosi rupužė, jau senai niekas nesilankė. Dar praeitą metą, tą pačią dieną kuomet rupužė, suradusi sau parankų urvelį po vienu namo pamatiniu akmeniu, rengėsi ten žieminiam gyvenimui, gėlynan atsilankė mažas jaunas vaikutis, kuris per visą ištisą vasarą ties namo langu jame sėdėdavo. Paauglė mergaitė sėdėdavo prie lango; ji tai skaitydavo kningą, tai šitą siūdavo ir retkarčiais pažvelgdavo darželyje sėdintin vaikutin. Jis buvo mažas, septynių metų, su didelėmis akimis ir didele ant lieso kaklo galva, vaikištis. Jis labai mylėjo savo gėlyną (ištisų, tai buvo tik jo gėlynas, nes, išskyrus jį, niekas daugiau nei neužėdavo šin užmirštan kampelin), ir atėjęs budavo atsisėda ant medinio suoloelio, stovinė ant sauso pieskomis nubarstyto takelė. Atėjęs atsisėda ir ima skaityti knip.

— Jonyti, gal nori, aš tau atle — klausia sesuo. — Gal su pažaisiti?

— Ne, Maryte, aš geriau taip sau, su kninga.

Ir sėdi jis ilgai ir skaito. O kuomet

(Dar bus).

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

LIETUVIAI AMERIKOJ.

jo. Dažnai mūsų broliai jei ne karčiamose, tai namuose tuština bačkutes alaus. Labai peiktinas daiktas, kad šeiminiškai leidžia savo namuose savo įnamiams girtuokliauti, ypač dabartiniu laiku, kada mūsų broliai iš anapus jurių rankas ištiesę laukia pašalpos. Bet, tokie šeiminiškai ir jų įnamiai apie blogą mūsų tėvynės padėimą mažai nežino, nes į prakalbas jie nesilanko. Mes kiti tą netikusį papratimą tuštinti bačkutes, eikite į naudingus susirinkimus, kur rasite sau didesnę naudą, negu sėdėdami prie bačkučių!

J. J.—as.

ROCKFORD, ILL.

Teatras ir balius. Lapkričio 26 d. vakare Sunų ir Dukterų draugystė parengė Union Hall svetainėje vakarą. Vakarą programą susidėjo iš teatro ir deklamacijų. Buvo statoma scenoje "Amerikoniškos Vestuvės". Kaip teatras, taip ir deklamacijos pavyko gerai, juokui ir delfų plovimui nebuvo galo. Publikos susirinko neperdaugiausiai. To priežastis — bedarbė. Bet vis tiek Draugystei liks keli dolariai pelno.

Darbai pas mus blogai eina, iš kitur atkeliavusiam sunku gauti darbas.

Mikas.

UTICA, N. Y.

Šitoj kolonijoj nedaug lietuvių gyvena, bet ir tarp jų pačių nėra vienybės. Visi vieni į kitus skersai žiūri. Katalikai užsipuola ant socialistų, o socialistai ant katalikų ir kaltina vieni kitus, tik nežinia už ką.

Vietos klebonas buvo sumanęs apvaikščioti 26 d. lapkričio "Lietuvių Dieną", — laikyti pamaldas ir aukas rinkti, — bet tas sumanymas išdalies nepasisekė. To nepasisekimo priežastis štai kokia. Atėjus paskirtam laikui žmonės susirinko pas bažnyčią ir laukia, kad kas duris atrakintų. Po nekurio laiko ateina ir kunigas, bet į bažnyčią negali ineiti, nes raktai yra pas vargonininką. Nesulaukdam ateinant vargonininką žmonės pradėjo skirstytis ir eiti į karčiamas, kurios buvo atdaros. Pagaliaus pasilikusieji ilindo per langą ir atidarė duris, bet jau buvo pervėlu, nes žmonių visai mažai beliko. Aukų labai mažai surinkta.

Stoka vienybės trukdo ir taip jau menką mūsų visuomenišką darbą. Be to čia truksta ir gerų veikėjų, kurie norėtų ir sugebėtų pasidaryti mūsų tautiečių naudai. Mūsų miesto žmonės neskaityti laikraščių ir nesiinteresuoja visuomeniškais darbu. Pakalbink kurį tautiečių, kad jam laikraštį, tai jis atsako, kad jam laikraštis nereikalingas. Vėliau, aš išsigėrsiu už juos. Geistina būtų, kad nors mūsų jaunimas su-

siprastų ir pradėtų veikti, organizuoti šios kolonijos lietuvių.

Čionai dabar visai menkai darbai eina. Keletas dienų atgal pas mus pradėjo šalti ir sniego prisnigo, bet užėjus šilumai sniegas sutirpo. Dabar ir vėl šilta.

Uticietis.

WINNIPEG, MAN., CANADA.

Lapkričio 26 d. čia, kaip ir kitur, buvo apvaikščioma "Lietuvių Diena". Nors Winnipigo lietuviai, trumpai pasakius, beveik nesiinteresuoja savo tautos reikalais, bet šiomet visgi nutarė dalyvauti "Lietuvių Dienos" apvaikščiøjime. Susaukta viešas susirinkimas, į kurį atsilankė mažas lietuvių skaitlius, ir nutarta tos dienos apvaikščiøjimo rengimui išrinkti komitetą. Į komitetą išrinko pp. P. Alekną ir J. Papą. Ačiu komiteto pasidarbavimui tapo surengtas vakaras su prakalbomis, dainomis ir deklamacijomis. Dailiai padeklamavo p. S. Paknis ir p-lė L. Maršaliutė. Malonu buvo klausytis, kuomet jie deklamavo. Taipgi ir dainininkai gražiai padainavo tautiškų dainelių.

Pagaliaus p. P. Alekna, žinomas Winnipigo lietuvių drutuolis, kuris gali daug pakelti, išsirinko vieną iš publikos ir prasidėjo savo rūšies imtynės. Tas išrinktas, p. Martynas Dagis, pasirodė esąs drutesnis už p. Alekną ir daugiau galės pakelti. Tuo vakaras ir pasibaigė.

Į tą vakarą buvo atsilankę visi Winnipigo lietuviai ir gražiai linksminosi. Malonu būtų, kad ir ant toliaus Winnipigo lietuviai pasidarytų. Vanagėlis.

W. LYNN, MASS.

Lapkričio 29 d. š. m. Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje buvo parengtos viešos diskusijos. Iš šito matytis, kad šio miesto lietuviai visokiais budais bando šviestis. Be to, kas nedėdienį buna vis kokia nors šviežia pramogėlė. Bet grįžkime prie temos. Diskusijų vedėju tapo išrinktas p. J. Baltrušaitis. Išrinkus diskusijų tvarkos vedėją prasidėjo temų padavimai. Pirmiausia paduota tema: "Ar reikalinga Lynne parapija?" Diskusijų beveik jokių nebuvo, nes kuone visi sutiko, kad reikalinga. Antra tema sekanti: "Kokia srovė geriausia remia mūsų tautą?" Šią temą ilgai diskutavo, nes, kaip paprastai, mūsų socialistai nori vis pasigirti, buk jie yra didžiausiais tautos rėmėjais ir daugiausia jai pasitarnauja. Vienas karštas socialistas atsistojo ir pradėjo aiškinti, buk tautininkai su katalikais tik bačkutes moka tuštinti, o apie tautos rėmimą tai jie visai nei negalvoja. Bet žinoma, kad socialistai moka daryti visokių priekaištus tautininkams ir katalikams, tik apie save visai pamiršta. Lapkričio 14 d. buvo vestu-

vės Juozo Puzo, į kurias ir ponai socialistai buvo pakviesti. Žinomas dalykas, kad ir šios vestuvės neapsieina ir daugelis kitų lietuviškų vestuvių. Mūsų "šviesos" platintojai socialistai prisitraukė jo gerai ir pareidami nuo vestuvių labai smarkiai sumušė mūsų brolių tautietį, kad tas vos gyvas išliko. Štai tau ir mūsų brolių socialistų "apšvieta" ir jų "kultūriški" darbeliai. Nestebėtina, kad jie tokiais darbais atsižymi, nes jie visą mokslą semia iš "Kel." ir "Š.", savo geriausių laikraščių.

Gojalis.

BRIGHTON, MASS.

Lapkričio 29 d. čia buvo parengtos kokios tai neva visuomeniškos prakalbos. Atėjus paskirtam laikui ant platformos pasirodė "visuomeniškas" komitetas, susidedantis iš vieno socialistų, lyg Brightone kitų srovių nei nebutų. Prakalbas atidarė p. V. Rimkus ir tuč tuojaus pradėjo kloti šv. Jurgio draugijos delegatus, kurie buvo Brooklyne buvusiame seime, kam jie neprisidėjo prie šitų prakalbų rengimo. Bet man gerai yra žinoma, kad tie du delegatai visai apie minėtas prakalbas nieko nežinojo, nes jiems niekas apie jų rengimą nepranešė. Paskui p. V. Rimkus perstato "Jaunomenės" chorą, bet jo nėra. Nėra žinios, del kokių priežasčių choristai (iš Cambridge, Mass.) neatvažiavo.

Perstato pirmuoju kalbėtoju p. S. Michelsoną, "Kel." redaktorių. Pirmiausia jis aiškino apie karą ir iš kokios iškilo, o paskui kalbėjo apie Brooklyno seimą. Kalbėdamas apie nukentėjusių nuo karo sušelpimą jis užkreiskė, buk tik vieni socialistai sušels Lietuvą ir tik per jų rankas tie visuomenės suaukoti pinigai nueis į paskirtą vietą, o ne per kokių ten gaspadinių rankas. Katalikai išgirdę taip kalbant ir sako: "tai geriau mes duosim aukas gaspadinėms." Pradeda rinkti aukas, bet pasirodo, kad žmonės mažai aukoja.

Antras iš eilės kalbėjo vienas kalbėtojas (pavardės nežinau) iš Lawrence. Tas kalbėtojas papasakojo gan plačiai apie dabartinį karą ir padėimą brangios mūsų tėvynės Lietuvos. Paskui ragino žmones, kad dėtytų gausias aukas nukentėjusiems nuo karo lietuviams. Kalbėtojas pasakė, jog jei kaikuorė žmonės nenori siųsti aukų Brooklyno seime išrinktam išdininkui, tai gali siųsti Chicagos seimo išrinktam išdininkui, o jei kuriems nepatinka Chicagos, tai gali siųsti tautininkų (T. Paukščiu), nes vis viena tie pinigai bus nusiųsti į Lietuvą. O jeigu kuriems nei vienas iš paminėtų išdininkų nepatinka, tai patys gali siųsti tiesiog į Lietuvą. Publika buvo užganėdinta jo kalba, plojo rankom ir norėjo, kad dar daugiau kalbėtų.

Trečias ir paskutinis kalbėtojas p. M. Česna. Galų gale prakalbų tvarkos vedėjas V. Rimkus pamatė, kad ne tokiu keliu nuvažiuo, koku reikėjo, ir del to prabilo į visą publiką, ragindamas šv. Jurgio ir šv. Vincento draugijas prisidėti prie surengimo Brightone viešų prakalbų. Mat pasirodė, kad vieni socialistai nieko negali nuveikti. Malonu but matyt, kad visi išvieno eitų ir darbuotų del nuvargusios mūsų tėvynės.

Korespondentas.

ATHOL, MASS.

Darbai čia silpnai eina, daug yra bedarbių.

Šio miesto lietuviai nesnaudžia, darbuojasi kiek tik gali. Labai retai rasi tokia grincia (stuba), kad nematytum kokio nors lietuviško laikraščio. Jeigu kurioj grincioj nėra, tai ten ir nereikia, nes netur laiko kada skaityt — reikia kaziuruoti.

Atholiečiai turi įsitaisę didelį kningyną, kuriame galima gaut visokių kningų ir laikraščių. Turi taipgi virš puse tuzino visokių draugijų.

Atholo jaunimas vakarais vaikščioja į teatrų repeticijas, mokinasi vaidinti, eiles deklamuoti ir kitokių dalykų. Visur gyvas judėjimas. Beje, mūsų mieste nėra lietuvių duonkepį, kuriam čia būtų gera vieta. Lietuvių čia skaitoma virš tūkstančio.

F. Egaunis.

BALDWINVILLE, MASS.

Pastaruoju laiku čia buvo daug sniego prisnigusio, bet tas greitai sutirpo ir dabar šilta, kaip pavasarį. Bet šlapia ir purvo užtekina.

Darbai silpnai eina. Lietuvių čia nedaug. Daugiausia jų paeina iš Vilniaus gub., sulenkėję ir mėgia lenkiškai kalbėti. Vaikščiodamas po lietuvių grincias užtikau tik tris šeimynas, kurių kalba lietuviškai. Apie apšvietą nėra ką nei kalbėt, nes kningų nei laikraščių jie neskaity. Vienas lietuvis farmeris man taip pasiaiškino: "Neskaitau aš tų jūsų laikraščių, o vis del to dėkui Dievui esu laimingas. Ir neskaitysiu per savo amžių, ir nei vienam "razumnam" (išmintingam) žmogui nevelyju skaityt." Tas jo pasiaiškinimas apibudina ir kitus čia gyvenančius žmones. Maža to, mano draugas, p. S., man dar ir tai pasakė, jog jei bučiau atsivežęs pilną dėžę alaus arba degtinės, tai visą bučiau pardavęs, o su laikraščiais ir kningoms neverta čia lankytis.

F. Egaunis.

GARDNER, MASS.

Čia daug sniego buvo prisnigusio, bet dabar ir vėl oras atšilo ir sniegas tirpsta.

Darbai silpnai eina ir daug yra bedarbių.

Apšvieta tarp vietos žmonių, nors ir pamažu, bet platinasi. Tečiaus dar daug yra tokių grincų, kurių gy-

ventojai nieko neskaity.

Lapkričio 29 d. buvo surengtas T. M. D. kuopos vakaras. Žinoma, vos tik pradėjus veikti, negalima daug ko norėt. P-as Baublis savo prakalboj pažymėjo tą faktą, kad tarp tautininkų ir socialistų viešpataujama nesantaikos. Papasakojo net šitokių iš tautininkų ir socialistų prasto gyvenimo epizodėlių. — Vienas tautininkas su vienu socialistu tol gėrė, kol apsimėmė. Ant rytojaus, socialistas susitkęs tautininką, sako jam: "Tamsta vakar girtas buvai..." Bet apie save — gineko. Matyt, kad nors vienas tautininkas, o kitas socialistas tikrai kabėse, bet socialistas vis del to stengiasi save augščiau iškelti.

F. Egaunis.

Ištikro.

— Niekados aš nemačiau tokio žmogaus, kuris taip mėgtų asparagus, kaip mano vyras. Beprotiškai jis juos mėgsta.

— Nejaugi?

— Taip, ar tamsta tikėsi, kad jis norėjo jauniausią mūsų sunų pavadinti "Asparagustus".

Užtikrinimas.

Jinai (paraudusi) — Ar gi tai tiesa, jog aš esu pirmutinė mergina, kuri tų bučiuoji?

Jisai: — Ne, brangioji, bet tu esi paskutinė.

Jinai: — Išties? Ak, Joneli, kokia aš laiminga.

VIETOS KRONIKA.

Tautininkai kad šlavė, tai šlavė! Praeitą ketvergo (gruodžio 3 d.) vakarą buvo naujos Lietuvių Labdarystės Draugijos valdybos rinkimai. Rinkimai, kurių tvarką vedė Direktorių Taryba, prasidėjo 7 val. ir tęsėsi ligi 10 val. vakaro. Naujos valdybos rinkimuose balsuotojų-narių dalyvavo 233. Iš visų pusių varyta agitacija; tautininkai varė už savo

kandidatus, o socialistai už savo. Pasibaigus balsavimams bei suskaičius balsus pasirodė, kad tautininkų laimėta. Mūsų socialistai, patyrę apie balsavimo pasekmes, nuleido rankas ir nusiiminė del to, kad jiems neteko paimti Liet. Lab. Dr-jos vadeles į savo rankas.

Čia paduosiu kas buvo kandidatais ir kiek kuris balsų gavo.

1. — Ant pirmininko: Jonas P. Tuinila gavo balsų 135, Jurgis G. Gegužis — 89, Julius Mačiulis — 3.

2. — Ant vice-pirmininko: Jurgis Dragašius gavo balsų 139, Antanas Čebatorius — 37, Ramualda Vasiliauskas — 52.

3. — Ant protokolų raštininko: Stasys Mockus gavo

PIGŲ IR BRANGŲ NAMAI ANT PARDAVIMO.

6 šeimynų namas ant W 6th St. Reikia pataisyti biskį. Prekė \$1,800.00, imokėt \$300.00.

2 šeimynų namas ant W 6th St. Reikia biskį pataisyti. Prekė \$1,200.00. Imokėti \$300.00.

8 šeimynų namas ir štoras arti Broadway. Kampiniai namai. Prekė \$8,000.00. Apie kitas išlygas reikia matyti savininką.

Nauji Namai, 15 kambarių, su visais naujaisiais įtaisymais ir parankumais. Prekė \$6,500.00, imokėti \$1,000.00. Dorchesteri-je.

Pusnaujis namas, ant 6th St., 15 kambarių, su visais parankumais. Prekė \$5,000.00.

Ogi vyrai, štai ir karčiama ant pardavimo. Puikiausias biznis So. Bostone.

Delei augščiau minėtų dalykų tuojaus kreipkitės pas:

M. CORAN,

331 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 141.

PAJIESKOJIMAS.

Vincetas Čupila, kuris gyvena Amerikoj jau 4 metai. Pirmiau gyveno Troop, N. Y. Paeina iš Pobutkalnių kaimo, Užventos parapijos, Šiaulių p. v., Kau- no gub. Taipgi pajieskau Jono Juozapaičio, irgi paeinančio iš Pobutkalnių kaimo. Jie patys arba kas kitas malonės atsišaukti sekančiu antrą: (48)

Franciskus Čupila, 877 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

Antanas Ašmianskas su

James Ellis Furniture Co.

MALONEKITE ATSIMINTI,

kuomet įeškosite Forničių, kad jūs galite sučėdyti pinigų ir buti pilnai užganėdintais pirkdami iš mūsų. Mūsų nuomai ir bėgantiems iškašiams esant mažiems daleidžia mums pigiau pardavinėti už visas kitas krautuves Naujoj Anglijoj. Mes malonėtumem parodyti jums savo tavorus ir paaiškinti kainas. Pabandykite pas mus pirkti. Laimėsite.

Už Pinigus arba ant Kredito. 35 metai toje pat vietoje.

THE JAMES ELLIS CO.,

Kamp. B ir Broadway, tikrai, So. Boston, Mass.

balsų 145, Vladas Klemka — 75, Jokubas Kudrevičia — 5.
4. — Ant finansų raštininko: Nikodemus Gendrolius gavo balsų 100, Jonas Skibirdis — 66, Antanas Latvinskis — 56.

5. — Ant išdininko: Kazys Šidlauskas gavo balsų 187, Jonas Stira — 19, Jonas Pranaitis — 29

6. — Ant maršalkos: Kazys Plioplis gavo balsų 133, Petras Jankauskas — 60, Franas Žardeckas — 27.

7. — Į Direktorių Tarybą: Kazys Pratas gavo balsų 130, Jurgis Streimigis — 45, Kastantas Jurgeliūnas — 125, Adomas Komičius — 100, Antanas Raulukaitis — 35, Franas Ramanauskas — 58, Karolius Urbonas — 57, Petras Jankauskas — 32, Ignacas Kiškis — 26.

Pernai socialistų kandidatas ant pirmininko, p. St. Bardzevičia, gavo 130 bal., o šiomet p. J. G. Gegužis tik 89. Tas faktas parodo, kad jų intaka Bostone žymiai nupuolė.

Galų gale reikia palinkėti naujai išrinktai Liet. Lab. darystės Dr-jos valdybai gerų pasekmių jos darbe, kad ji nepailstų bedirbdama draugijos labui.

Narys.

Pilietytės klasė. Mes jau savo laiku minėjome, o dabar ir vėl atkartojame, kad Bigelow vakarinėje mokykloje (ant E gatvės, So. Bostone) yra įsteigta pilietytės klasė, kurioje prirengia švietimą prieš šio krašto pilietytės. Tą klasę veda Agnes E. Barry, garbingai praktikavusi toje mokykloje kaip instruktorė; apie jos mokymą geriausia gali paliudyti tie, kurie prie jos mokyti arba tebesimoko.

To kurso, būtent pilietytės studijavimas yra labai aktyvūs, susidedantis iš daugelio dalykų: anglų kalbos ir rašymo, Suvienuotų Valstijų geografijos, kuri pažindina mokinį su šio krašto svarba ir verte bei su jo kokiais jais užima tarp pasaulio dalių išdirbimo ir prekyboje. Nemažai svarbią vietą tame kurse užima Suvienuotų Valstijų istorija, kuri supažindina mokinį su vadovaujančios kiekvieno epochos charakteriais krašto politikoje, kultūroje ir moraliniame gyvenime.

As Wilbar, tos mokyklos direktorius, duos kiekvienam mokiniam savaitę lekcijų apie Bostono miesto, Massachusetts valstijos ir nacionalinį valdymą. Tose lekcijose bus pabrėžta apie balsuotojo pareigą ir jo atsakomybę. Taipgi bus nurodomi pavojai, kuriuos gali pateikti naujas pilietytis. Kiekvienas mokinys bus plačiai supažindintas su australiškojo baloto sistema.

Aišku, kad į tą klasę yra priimami tik tie, kurie gali šiek tiek skaityti ir rašyti anglų kalba. Reikia tikėtis, kad daugelis panorės pasinaudoti iš tos progos, kurią suteikia ta klasė šiuo sezonu. P-lė Barry kreipia do-

mą į kiekvieną mokinį, idant suteikti jam didžiausios naudos.

Toje klasėje mokoma pabendro, utarninko, seredos ir ketvergo vakarais, nuo 7:15 val. ligi 9:15 val. vakaro.

Iš D. L. K. Vytauto Dr-jos nutarimų. Nedėlioj (gruodžio 6 d.) laikytame Vytauto dr-jos susirinkime tarp kitų dalykų nutarta: 1) paaukoti iš izdo 100 dol. sušelpimui nukentėjusių nuo karo lietuvių; 2) išrinkti iš 3 asmenų komisiją, kuri turės susijūninti su Liet. Lab. dr-jai del jai paskolintų pinigų; 3) gruodžio 13 d. parengti prakalbas.

Susirinkimas, kuriame nemažai kluvo tautininkams, buvo gana trukšmingas.

Be to, šiame susirinkime buvo renkama ateinantiems metams valdyba. Štai čia paduodu "balsavimo blanką", iš kurios bus matyti, kuris kandidatas kiek balsų gavo.

1. — Ant pirmininko: N. Januška gavo balsų 55, A. Spurga — 12, J. Kuzmauskas — 16.

2. — Ant vice-pirmininko: J. Malilionis gavo balsų 47, J. Masionis — 16, J. Galinis — 23.

3. — Ant protokolų raštininko: M. A. Balčiūnas gavo balsų 61, T. Sarapas — 12, Petras Kėtvirtis — 12.

4. — Ant finansų raštininko: R. Vasiliauskas gavo balsų 13, V. Klemka — 47, Br. Kontrimas — 25.

5. Ant išdininko: R. Pernickas gavo balsų 45, F. N. Ramanauskas — 20, J. Kazakevičia — 19.

6. — Ant maršalkos: M. Malilionis gavo balsų 52, M. Marksa — 17, Jonaitis — 16.

J. L. K—kas.

Miko Petrausko koncertas. Ateinančių metų sausio mėnesio 17 d. Lietuvių salėje (kampas E ir Silver gat.) bus gerb. mūsų kompozitoriaus M. Petrausko koncertas, kurį jam rengia vietos ir apilinkės lietuviams jau žinoma dramos ir muzikos draugija "Gabija". Koncerto surengimu apsiėmė rūpintis pp. K. Jurgeliūnas, M. Karbauskas ir A. Čebatorius.

"Gabijos" susirinkimas. Šiuo metu pranešame visiems dramos ir muzikos draugijos "Gabijos" nariams, jog gruodžio 10 d. 8 val. vakare pobažnytinėje salėje bus susirinkimas, į kurį malonės visi ateiti, nes yra daug svarbių reikalų, kuriuos turim apsvaistyti.

Valdyba.

Naujos valdybos rinkimai. Gruodžio 6 d. buvo šv. Petro ir Povilo Draugystės naujos valdybos rinkimai. Valdybon išrinkti šie asmenys: Jonas Adomavičius, pirm., Jonas Pranaitis, vicepirm., Vladislavas Mickevičius, protokolų sekr., Adomas S. Komičius, fin. sekr., Jonas Galinis, kas., Juoz. Žardeckas, maršalka.

Eikitė visi pas lietuvi, kuris užlaiko

Bučinę ir Grosernę

Mėsa visados šviežia ir švariai užlaikoma. Orderius pristatom į namus, į visas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS,
276 Athen st., So. Boston.

Draugijų Reikalai.

Lietuvių Ukėsų Draugystės Administracija, So. Boston, Mass.

K. Jurgeliūnas — prezidentas
233 W. Broadway,
A. S. Komičius — vice-pres.
257 Fourth St.

K. Kiškis — prot. rašt.
73 Old Harbor St.

A. Latvinskis — fin. rašt.
28 Story St.,

K. Vilaišis — Išdininkas
315 E St.,

St. Mockus — maršalka
132 Bowen St.

Sekantis susirinkimas bus Nedėlioj, 20 Gruod. (Dec.) 1914, 2-rą val. po pietų, Lietuvių Sveitinėje, So. Boston, Mass.

Lietuviškų Knygų Krautuvė.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlavinti savo protą ir išimokinti anglų kalbą, kviečiami pirkite knygas iš mano krautuvės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi anglų ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai, madingi kompletai, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuvė adara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsiųskusiems, pasiūnčiu katalogą dykai. Adre.:
M. J. DAMIJONAITIS
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

GERA PROGA!

Gramatika anglų kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta). \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c
Naujas budas Mokyti rašyti be mokytojo. 10c
Aritmetika mokiniams ir rokundų su paveikslais (apdaryta). 35c
Viso \$1.60.

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Ateities" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas keturias knygas 60c pigiau.

P. MIKOLAINIS
Box 62 New York, City.

DIDELIS TEATRAS!

"Patamsio Galybė", rengia LSS 71 kp. Subatoj, 12 d. Gruodžio — Dec. 1914. Svetainėje "Institute Hall", 277 Cambridge St., East Cambridge, Mass. Salė atsidarys 7 val. vak. Perstatymas prasidės 7:45 val. Bus perstatyta 5-kių aktų, 7-nių atidengimų, drama, "Patamsio Galybė", kurio lošime dalyvaus apie 30 ypatų.

Visus nuosirdžiai kviečia atsilankyti
LSS. 71 kp. Cambridge, Mass.
Įžanga: 75c., 50c. ir 35c.

DARBININKŲ BALSAS

"DARBININKŲ BALSAS" Pasaulio Pramonijos Lietuvių Darbininkų I. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės Bendrovės iš Baltimorės, Md.
"DARBININKŲ BALSAS" Credo yra: Laisvė, Lygybė ir Brolystė per Mokslą, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą.
"DARBININKŲ BALSAS" rūpi ir rūpės: Nušviesti darbininkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausius kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo.
Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir saviesiems, negali apsieiti neapsipažinęs su dalykais gvidenama "Darbininkų Balse".
"DARBININKŲ BALSAS" kaina metams Suv. Valstijose 1.50c. Vienam numerui 5c. Šešiams numeriams 25c. Kanadoje ir Meksikoje metams \$2.00. Užsienyje metams \$2.50c.
Visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:
"DARBININKŲ BALSAS"
859 Hollins Street, Baltimore, Md.

Lawyer-Advokatas SAMUEL L. WEBB.

Kalbu: Lietuviškai, Lenkiškai
753 Old South Building,
294 Washington St., Boston, Mass.

Telefonai: Main 4535 ir 5319

Gyvenimo vieta: 75 Fayette St., Kertė
1436 Cambridge St., East Cambridge, Mass.
Tel. Cambridge, 3844-W-2

Ar Skaitei Kada Laikraštį
"LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 23 metus Chicago, Ill. kas Pėtnyčią, ir paduoda gausiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašyk adresu:

LIETUVA PUBLISHING CO.

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PUIKI LIETUVIŠKA UŽEIGA!

kurioj visados galima gauti Ice Cream'o, Sodės, Saldumynų, Cigarų, Cigaretų, Tabako ir t. t. Visados švarus, greitas ir mandagus patarnavimas.

Atdara: ir Nedėlioms!

Klimas ir Vilaišis

315 E St., So. Boston.
(netoli Tautiško Namų)

LIETUVIŠKAS KARPENDERIS

Pataisom stubas, sudedam Toiletu, Pleisteruojam, ir visokius kitus pataisymus atliekam greitai, gerai ir pigiai. Reikalui prisėjus lietuviui kreipkitės prie lietuvių, kurie jums tikrai gerai patarnaus.

ŠAPALIS,
315 W. Broadway,
Suoth, Boston, Mass.

Tel. So. Boston 605.

Nuo Reumatizmo

ir kitų užsienėjusių ligų šaukites prietkro gydymo

DR. SOLSNESS

137 Blue Hill Ave., Roxbury, Mass.

Telephone: Roxbury 3385-W

Liudija K. Pratas, 227 Athens St.

Profesorius gyduolių.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akių Specijalistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

SUBWAY LOAN CO.

64 Pleasant St., Boston, Mass.

Paskolinama pinigai LENGVOMIS IŠLIGOMS ant laikrodžių, visokių auksinių daiktų ir drabužių. Teipgi mes turime visokių vyriškų čėverykų ir drabužių, ir užlaikome spalijališką skyrių skrynių, krepšių ir čėmodanų, kuriuos parduodam.

Labai žemoms kainoms

64 Pleasant St., Boston, Mass.

Tel. Tremont 662.

Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

P. Chaplino ir Ko.

Užlaikom geriausius gerimus. Visados greitas ir mandagus patarnavimas. ALUS visados šviežias ir skanus. Viskas košvarniausiai. Adresas:

117-121 A St., So. Boston.

Už \$600 galima nusipirkti 16 Akry Farmą

2 mylios nuo kaimo, 100 eiek-sniu malkų; užtektinai šieno arklams ir karvėms, 28 vais-medžiai, graži grincia apsupta rešutmedžiais. Tvirtas 28x36, 6 mažesni tvartelei, gerame labai stovij, netoli teka upelis. Prekė tik \$600. Paziurek iliustruotam kataloge, kurį siunčiam dovanai ant pareikalavimo.

CHAPIN FARM AGENCY

294 Washington St., Boston, Mass.

Real Estate Agentura

Čionai galite nusipirkti visokių Namų, Lotų ir Farmų. Taipgi galite pasirinkti puikius namus ant randos, nes mes turime daugybę ant išrandavojimo.

Draugiškas patarnavimas dovanai.

M. CORAN

331 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 141

Rezidencija: 219 O St., So. Boston, Mass.

GERIAUSIAS GRABORIUS

St. Baracevicz.

Neužmirškite, kad aš važiuoju ir į kitus miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimtaučiai arba jusų draugai siųstų jus pas kitą, tai neklausykite jų, o šaukites pas mane. Teipgi aš parduodu kvietkas ir paminklų. Mano ofisas: 258 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 839-J.

Geriausios dovana drangams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGA" į Lietuvą įnešdama
"DRAUGAS" atsiema met. \$2, pusei m. \$1:
Užsienioose metams \$3, pusei metų \$1.60
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

LIETUVIŠKAS Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo
Vincas P. J. Kavaliuskas

315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

KONCERTINIS TOURNEE.

Mikas Petrauskas, pradėjus iš 15 lapkričio, pasirengę duoti visą eilę koncertų. Kas panorėtu parengt koncertą, tegul susižino su:

M. Petrauskas,
149 W. 117-th St., New York, N. Y.

PUIKUS LIETUVIŠKAS SALIUNAS

kuriam galima gauti visados puikiausius gerimus. Užlaikome visokio Alaus, Degtinės, Vynu ir Cigarų. Teipgi užlaikome puikų lietuvišką Restoraną, ant viršaus Saliono. Sirdingai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

J. Mathus.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VEIDRODIS

Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas Pasveitas Teatro ir Scenos Reikalams.

KAINA METAMS:
Amerikoje - \$2.00. Užsienyje - \$3.00.
Pavienis numeris - 20c.

"Veidrodis" yra puiki knyga dėl pagražinimo kambario kiekvieno artisto. Reikalaukite vieno numerio pažūrėjimui prisigadami 20c krasženkliais šiuo adresu: "VEIDRODIS"
1671 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

LIETUVYS Artistas fotografas.

Atlieku visoki darbą artistiška, greitai ir pigiai. Ant tuzino paveikslelių DUODU vieną (padidintą) DIDELI DOVA.

NAI (prezento). Traukiu paveikslius nežiurint oro skirtumo ar LYJA ar GIEDRI.

Jonas Andriusis

453 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(Stanaičio Vietoj).

A. T. Liuktevičius, (Smith)

Cigarų Išdirbėjas.

Visur reikalaukit lietuvių išdirbtų cigarų, kurių varda yra sekanti:
1-40-8 10c cigarai ir Smith's Special 5c cigarai.
Adresas:

255 SHREWSBURY ST.,
Worcester, Mass.

Lietuviai kreipkitės pas savąjį Štai Teisiniausia Agentura

TARNAUJANTI LIETUVIAMS JAU NUO KELIOLIKOS METŲ, kurioje parduodama Farmos, Namai ir Lotai, netik Brocktone, bet ir aplinkiniuose miestuose, už pinigus ir ant išmokėčių. Apart to, atliekam VISOKIUS GRABORIŠKUS DARBUS, kaip Brocktone taip ir kituose miestuose ir miesteliuose. Visoki savo darbą garantuojame. Kurie tik turėjo reikalus su manim visi yra pilnai užganadinti mano patarnavimu. Apart savo turto esu dar ir po didele kaucija.

Draugiškas patarimas ir rodo už dyka.

P. J. GRIGAS,

104 Ames Street, Montello, Mass.
Telephone 2254-J

Jaunoji Lietuva

Vienintelis savo rūšies 64 puslapių iliustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.

Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk Jaunąją Lietuvą.

Kaina metams \$3.00; pusel metų \$1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojau:

"JAUNOJI LIETUVA"

4611 S. Paulina St. Chicago, Ill.

Ar žinai kaip ingyti greitai Naujus Namus?

Tik reikia atsikreipti pas mus pasirodavo, o mes paaiškįsim, kaip mūsų kompanija galės tūnatom pagelbėti pabudavoti tokius namus, kokie tamstom patiks.

Nes mūsų kompanija yra susiorganizavusi iš daugelio lietuvių, ir yra įkorporuota ant 100,000.00 dol. pagal valstijos tiesų, ir parduoda šerus po 25.00 dol. visiems, kurie tik norėtų idėti savo pinigus ant gero procento arba Budavotis Namus.

Todel atminkis, kad mes turime invales pinigų ir geriausių meistrų, kurie gali atlikti darbą atsakančiai, pagal plėnų ir miesto reikalavimus.

Padarom Plenus Dykai!

Visokiems Tautiškiems Namams ir visiems, kurie nori budavoti arba taisyti Namus, taipgi duodam visokių patarimų ir išrokavimus dykai, kurie tik atsikreips ypatingai į mūsų ofisus.

Taipgi perkam ir parduodam Namus, žemes ir Ukes.

UNITED BUILDING & COMMERCIAL CO.

Waldo Dauksla, Pres. S. J. Strippen, Treas.

664 N. Main St.,
MONTELLO, MASS.
Tel. Brockton 1966-w

315 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 605

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis

Seniausias Lietuvių laikraštis Amerikoje.
Išcina kas Seređa.

Laikraštis "Vienybė Lietuvninkų" 12-los puslapių, didelio formato, redaguojamas gerų redaktorių, taipia rašius geriausių raštininkų ir visuomenet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abiejai viso pasaulio.

"Vienybės Lietuvninkų" prenumerata Suviensose Valstijose šiaurinės Amerikos:

Metams \$2.00, pusel metų \$1.00
Kanadoj ir Meksike:

Metams \$2.50, pusel metų \$1.25

Rusijoje, Lietuvoj ir kitose užrubėžinėse viešpatystėse:

Metams \$3.00, pusel metų \$1.50

Užsirašyti Vienių Lietuvninkų galima visada.

Užsirašant "Vien. Liet." reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderj arba pinigai registruotam laiške, adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

25 metų jubilėjinis numeris 10 c.
Rašyk greitai, o paprastą numerį gausi dykal.

SCHLITZ FURNITURE CO.

VIENATINĖ GERIAUSIA LIETUVIŠKA
KRAUTUVE

Pranešam visiems lietuviams, kad mes užlaikom rakandų krautuvę. Prieg tam da mes parduodam pianus geriausio išdirbimo labai pigiai. Galite imti ant išmokėčių po \$5.00 ant mėnesio. Kurie pirkis pianą nuo mūsų, gaus lekcijas dykai per 9 mėnesius. Taigi geriaus ir dangui negausite.

Taipgi moterėlės nepamirškite, kad mes parduodam siuvas masinas.

Vienatinės, ką yra geriausios siuvas masinos tai "Singer Sewing Machines".

kurias parduodame ant lengvų išmokėčių.

Norėdami gerų rakandų į stubą, ateikite pas mus, o mes nuvesime jus į didžiausį Skladą Bostone, kur galėsite išsirinkti ką tik norėdami iš gražiausių rakandų, kuriuos gausite Skladavoms kainos.

Norėdami manęs, kuriame nors reikale, parašykite atvirutę, o aš tuojau ateisiu pas jus į stubą.

Parduodam Columbia Grafafonus ir Lietuviškus rekordus po 75 centus Savininkai:

SCHLITZ & GRIGAS CO.

5 Athur St.,

Montello, Mass.

VIENATINĖ LIETUVIŠKA APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduoliu galite gaut kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduoles:

Nuo Reumatizmo	1.00	Mostis ir skysčiai	
Nuo slinkimo plauku ir pleiskanu	75c.	niežų ir parku	1.00
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduoles del pataisymo apetito	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduoles del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Gyduoles nuo kosulio	
Bobro lašai	1.00	ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Nuo suirimo Nervu	1.00	Gyduoles nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Vaiku raminto'as	25c.	Piles del Kepenų ir Inkstų	75c.
Pamoda plaukams	20c.	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Gumas nuo dantų gelimo	10c.
Nuo viduriavimo mažiems	25c.	Tikra Lietuviška Trejanka	25c.
Gydanti mostis nuo pučū	50c.	Visokie kvėpianti muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo prakaitavimo koju	25c.	Perfumos visokių geliu	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.

Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

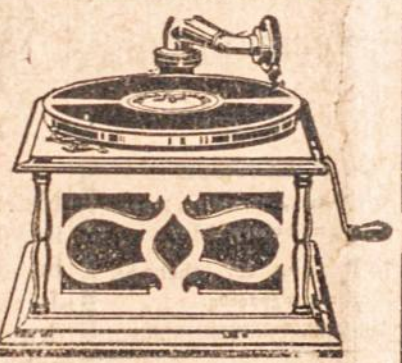
Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintu jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

Receptus sutaisau teisingai,

nežiurint, ar jie butu Amerikos ar Europos daktaru. Gyduoliu galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiusime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

225 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Prekė 15 dol.

KO SEDI NUSIMINES?

Nusipirk Grafafoną, tada galėsi linksimintis ir juoktis! Mūsų krautuvėje galima gauti visokių grafafonų nuo \$15 iki \$200

Taipgi užlaikome visokius Lietuviškus REKORDUS

Iš sekančių, kiekvienas abipusis rekordas kainuoja 75 centus.

Tekėjo saulutė, kad aš joiau choras
Ir Stumbriskio polka armoniko solo
Tėvynė, Šv Cecilijos Choras ir
Amerikoniškas nacionališkas maršas
Giesmė: Pančė Švenčiausia solo
ir Ave Marija solo M. Brandunienė
Grožybė Lietuvos Choras, ir
Jurgiuo kazokaš Armonikos solo.
Polka nuo Rudos Armoniko solo ir
Jieva choras

Teklytė ir Pranulis Duetas ir
Gudiška Polka Armoniko solo.
Mano Palvys Monologas ir
Velnias ne Boba Monologas.
Batų čystytojas švilpimo solo ir
Rutų darželis M. Brandunienė solo.
Velnias ne boba Dealogas
Vijo vilkas voveraitę, ir
Saldžios lupos Polka.

Norėdami žinoti plačiau apie grafafonus atsišaukių ypatingai arba laišku, o aš suteiksiu jums katalogą ir kopiačiausius paaiškinimus dovanai.

K. JURGELIUNAS,

233 W. Broadway,
SO. BOSTON, - MASS.

Prekė \$35.00

Pirmutine Lietuvio Didžiausia Krautuve Amerikos

Kurioj galima gauti:

Deimantu, laikrodžiu Waltham ir Elgin, šliubiniu žiedu, siutu ir overkotu; viską duodam ant bargo lengvu išmokėčių. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie parimą orderius ir pristato in namus.

Už 25c. krasos ženklelių siunčiame mūsų krautuvės didelį naują katalogą lietuviškoj kalboj. Mūsų agentai: J. M. Nevetskis, S. Čepas, J. Aunonis, J. Visockis, M. Liutkus, T. Vitkauskas ir J. Šidlauskas. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotas. Visi mūsų tavorai gvarantuo- jami. Krautuve adara iki 9 valandų vakare.

J. P. TUINILA

822 Washington St., Boston, Mass.

VISI UŽSIRAŠYKITE AMERIKOS LIETUVIŲ

Dienrašti "Katalika"

Dienraštyje "Katalike" žinios tilps daug greičiau ir plačiau, ir į visus pajudintus mūsų gyvenime klausimus kuonoplačiausiai atsiliepsime.

Dienraštis "Katalikas" yra bėpartvis laikraštis ir prisilaikys ramaus kultūrinio darbo, nesistengdamas kenkti nei vienai nei antrai pakraipų pusei.

Todel Dienraštį "Katalike" bus galima aiškiai ir plačiai nušviesti Lietuvių, o ypač Amerikos naujokynuose gyvenančių, S. Valstijų ir kitų šalių gyvenimas, paduoti kuodaugiausiai žinių iš Europos karo lauko ir visuomenės gyvenimo.

Dienraščiui "Katalikui" užvis labiausiai rūpės tik Lietuvių kultūrinis kilimas ir jų gerovė. Bet nebus vietos tautiškai neapykantai. Dienraščio "Kataliko" tikslas — kelti apšvietimą tarpe lietuvių, siekis — lietuvių gerovę ir augščiausias kultūrinis laipsnis.

Taigi kas prijaucia mūsų tikslams ir siekiams, kam rupi kultūrinis kilimas Amerikoje lietuvių, tas privalo užsisakyti Amerikos Lietuvių Dienraštį "Kataliką".

"Kataliko" Dienraščio kaina sekanti:

Suv. Valstijose metams \$5.00, pusel metų \$3.00, trims mėnesiams \$1.75.

Užsienyje: Europoje ir kitur metams \$7.00 pusel metų \$4.00.

Prenumeratą siųskite šiuo adresu:

"KATALIKAS" AMER. LIET. DIENRAŠTIS

3249 S. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.